

NASLOV—ADDRESS:
Glasilo K. S. K. Jednote
6117 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio
Telephone: HEnderson 2812

**JUBILEJNA KAMPA-
NJA TRAJA SAMO
ŠE DO KONCA T. L.
VSI NA AGITACIJ-
SKO DELO!**

Kranjsko - Slovenska
Katolička Jednota

je prva in najstarejša
slovenska bratska pod-
pora organizacija v
Ameriki

Posluje že 46. leto

GESLO KSKJ. JE:

"Vse za vero, dom in
narod!"

Entered as Second Class Matter December 12th, 1933, at the Post Office at Cleveland, Ohio. Under the Act of August 24th, 1912. Accepted for Mailing at Special Rate of Postage Provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917. Authorized on May 22nd, 1912.

NO. 47 — ŠTEV. 47 ...

CLEVELAND, O., 22. NOVEMBRA (NOVEMBER), 1939

LETO (VOLUME XXV.)

NAD \$900,000 NOVE ZAVAROVALNINE DOSEŽENE

JOLIETSKO DRUŠTVO BO KMALU DOSEGLO NAJVVIŠJO KVOTO

DRUŠTVO ST. 206 ŠE VEDNO PREDNJACI

KAMPANJA TRAJA ŠE 39 DNI

27. KAMPANJSKO POROČILO

S tem, da se je zadnji teden od 8. do 15. t. m. precej dobro odzvalo 27 naših krajevnih društev, smo dospeli do skupne svote \$900,750 na novo pridobljene zavarovalnine; do milijona dolarjev nam manjka torej še \$99,250.

Dosedaj imamo še vedno 37 takih društev, ki se niso v tej kampanji niti zganili. Tem društrom naj velja naš zadnji apel; da naj se saj zdaj, skrajno zadnji čas predramijo in naj vsako društvo do konca decembra pridobi še \$2,750 nove zavarovalnine, pa bomo na vrhuncu, ali cilju! Pomnite, da kampanja traja samo še 39 dni!

Da, rojstnemu mestu naše Jednote, Jolietu bo šla v tej kampanji izredna čast, da bo baš ondoto društvo sv. Jožefa, št. 2 gotovo že v nekaj dnevh doseglo najvišjo kvoto \$70,000. Zdaj mu manjka do tega samo še \$4,750.

In zopet moramo poročati o naših vrlih Nežikah, št. 206 v South Chicagu, ker bo svojo določeno kvoto (\$10,000) kmalu podvojilo. Doseglo je namreč že 185%, ali \$18,500. V resnici posnemanja vredno!

Enako lepo je treba pohvaliti društvo sv. Antona Padovanskega, št. 72 v Ely, Minn., kjer vrši tajniški poseł nedavno na novo imenovani četrti Jednotin podpredsednik brat Mike Cerkovnik. To društvo je dosedaj doseglo že 52.5% svoje kvote.

V prvi izdaji meseca decembra bomo navedli vsa društva po vrsti z njihovim dosedanjim rezultatom.

Nastopna društva so bila od 8. do 15. novembra agilna kar sledi:

Št. 2 sv. Jožefa, Joliet, Ill.	\$ 2,500
Št. 4. sv. Cirila in Metoda, Soudan, Minn.	500
Št. 5. sv. Družine, La Salle, Ill.	500
Št. 11. sv. Janeza, Aurora, Ill.	2,000
Št. 25. sv. Vida, Cleveland, O.	1,000
Št. 29. sv. Frančiška Saleškega, Joliet, Ill.	1,000
Št. 40. sv. Barbare, Hibbing, Minn.	500
Št. 42. sv. Alojzija, Steelton, Pa.	500
Št. 53. sv. Jožefa, Waukegan, Ill.	500
Št. 61. sv. Mihaela, Youngstown, O.	1,500
Št. 65. sv. Janeza Evangelista, Milwaukee, Wis.	250
Št. 72. sv. Antona, Ely, Minn.	3,000
Št. 78. Marije Pomagaj, Chicago, Ill.	1,000
Št. 93. Friderik Baraga, Chisholm, Minn.	1,000
Št. 104. Marije Čistega Sporetja, Pueblo, Colo.	1,500
Št. 108. sv. Genovef: Joliet, Ill.	2,000
Št. 148. sv. Jožefa, Bridgeport, Conn.	1,000
Št. 153. sv. Jeronima, Canonsburg, Pa.	750
Št. 164. Marije Pomagaj, Eveleth, Minn.	500
Št. 172. sv. Sreca Jezusovega, West Park, O.	1,000
Št. 185. sv. Antona, Burgettstown, Pa.	2,250
Št. 189. sv. Jožefa, Springfield, Ill.	1,000
Št. 203. Marije Vnebovzete, Ely, Minn.	500
Št. 206. sv. Neže, Chicago, Ill.	3,000
Št. 219. sv. Kristine, Euclid, O.	500
Št. 224. sv. Štefana, Cleveland, O.	500
Skupaj	\$ 30,250
Odračunjena zavarovalnina pri društvu št. 65 in št. 169	1,500
Skupaj	\$ 28,750
Zadnji izkaz	872,000
Skupaj	\$900,750

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA K. S. K. J. NAZNANILLO O OPUSTITIVI SMRTNINSKEGA ASE- MENTA ZA MESEC DECEMBER

V smislu sklepa glavnega odbora so za mesec december, 1939 prosti smrtininskega asesmenta vsi oni člani in članice odraslega oddelka, ki so bili sprejeti v Jednoti do 31. decembra, 1937 ali ki so nad dve leti člani ali članice Jednote.

Člani in članice mladinskega oddelka so asesmenta za mesec december prosti ne glede na člansko dobo. Ravno tako so prosti asesmenta vsi, meseca decembra pristopili v mladinski oddelki.

Tajnike in tajnice se prosi, da pri kolektanju asesmenta odraslega oddelka za mesec december vpoštevajo sledeče:

1.—Oni člani in članice, ki so nad dve leti pri Jednoti,

NOVI JUGOSLOVANSKI VOJAŠKI ATASEJ

S parnikom "Saturnia" je 17. novembra dospel v New York novi jugoslovanski vojaški atašej polkovnik Mirko Burja, Slovenec, rojen v Šiški pri Ljubljani.

Proti koncu svetovne vojne je bil Mr. Burja prostovoljec v jugoslovanski vojski v Rusiji, pozneje pa je prišel s svojim polkom na solunske fronte, kjer je bila avstrijska fronta prebita in je prišlo do premirja.

Po vojni je Mr. Burja dokončal višjo vojaško akademijo v Beogradu in je bil kmalu zatem sprejet v generalni štab.

Kot generalštanski oficir je zavzemal več važnih mest, med njimi tudi mesto načelnika generalnega štaba konjeniške divizije v Zagrebu, in brigadniške divizije v Štipu. Pozneje je bil vojaški atašej v Bukarešti in Varšavi. Zadnje čase pa je bil predlet vojnemu ministru v Beogradu kot šef organizacijskega oddelka.

Sedaj pa je bil Mr. Burja imenovan za vojaškega atašaja pri jugoslovanskem poslaništvu v Washingtonu, D. C. Žejnjim je prišla tudi njegova soproga gospa Pauline Burja, ki je hčerka znanega našega rojaka v Clevelandu, O., Mr. Plevnika.

Na pomolu so polkovnika Burja in njegovo soprogo sprehajali Mr. Plevnik in Mr. Schneller iz Clevelandu, in Mr. Anthony Svet iz Brooklyna.

Zdaj imamo pri jugoslovanskem poslaništvu v Washingtonu dva naša rojaka, Dr. Rybarja in njegova soproga gospa Pauline Burja, ki je prvi vojaški atašej jugoslovanske vlade v Ameriki. Dobrodošel!

VABILA
Cleveland, O.—Slovenačka Narodna čitalnica na St. Clair Ave. priredi v soboto, dne 25. novembra zabavni večer v Slovenskem Narodnem Domu na St. Clair Ave., v dvorani št. 1. Vstopnina prosta. Cenjeno občinstvo je prijavno vabljeno.

VABILA
Cleveland, O.—Slovenačka Narodna čitalnica na St. Clair Ave. priredi v soboto, dne 25. novembra zabavni večer v Slovenskem Narodnem Domu na St. Clair Ave., v dvorani št. 1. Vstopnina prosta. Cenjeno občinstvo je prijavno vabljeno.

*Vsled sporazuma med Nemčijo in Rusijo se bo v kratkem izmenjalo ali izselilo v Nemčijo iz bivše Poljske 115,000 Nemcev, nasprotno bo pa iz nemškega dela odšlo v Rusijo približno en milijon oseb, največ ruskih jugov in komuni-

POMAGAJMO!

Gornja slika predstavlja lepak v svrhu kampanje za clevelandski Community Fund, ki bo trajala od 20. do 30. novembra.

Slika predstavlja otroka, ki tolazi svojo žaloščno mater ter gleda v Community Fundu za pomoč.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Vsek društveni tajnik in tajnica dobrą zna, kdaj se ima vršiti seja. To velja tudi za glavne letne seje v decembri.

Da bo mogoče tozadnevna številna naznana in vabilna v decembri pravočasno v Glasilu objaviti, so tajniki in tajnice uljudno prošeni, da nam rokope tudi pravočasno dopošljijo in sicer najkasnejše do ponudilka zjutraj. Tajniki bolj oddaljenih ali na zapadu se nahajajočih društev naj se poslužijo z račne pošte (Air Mail). Nedavno smo prejeli neko tako pismo iz Pueblo, Colo., v 14 urah, drugače v zavodni pošti dva dneva.

*Znani čikaški gangež izza dobe minule prohibicije, Al. Capone, je bil nedavno izpuščen iz Alcatraz federalne jetnišnice in se zdaj zdravi v Union Memorial bolnišnici v Baltimore, Md. Caponia muči menitilita in neka spolna bolezni.

*Bivši predsednik države v Ameriki James Monroe Smith, je 16. novembra skušal v ječi v Baton Rouge, La., izvršiti samomor s tem, da si je prerezl žile na rokah, toda so ga še pravočasno rešili. Dr. Smith je bil obsojen na od 8 do 24 let ječe vsled poneverbe šolskega denarja.

*Pred nekaj dnevi se je vršil v Cincinnati, O., kongres Zvezne katehetov v Ameriki, na katerem se je določilo izboljšati in popraviti sedanji katekizem za farne šole, ki je v razvoju že zadnjih 50 let, odkar je bil odobren v mestu Baltimore, Md.

*Znana Coca Cola družba je naredila v tem letu okrog devet milijonov dolarjev čistega dobička; zato je bilo določeno \$2.25 bonusa na vsako delnico poleg tega bodo vsi njeni uslužbeni za mesec decembra dobili dvojno mesečno plačilo.

*Svetovni prvak za strojepisje, Chester Soucek iz New Yorka se nahaja te dni v Clevelandu, O., in obiskuje razne trgovske šole, pri katerih priliki kaže učencem svojo spretnost. Navedenec je letos dobil na newyorški razstavi naslov pravaka v strojepisu, ker je tukaj postavljen na to sejo saj enega svojega zastopnika.

AGITIRAJTE ZA MLADINSKI ODDELEK!

RAZNE KRATKE VESTI

*Dne 16. novembra je po partedskem bolehanju v Garfield bolnišnici v Washingtonu, D. C., umrl 73-letni član vrhovnega federalnega sodišča, Pierce Butler, ki je bil strog konzervativac v svojem uradovanju. Kakor je pričakovati, bo na njegovo mesto imenovan Rooseveltov pristaš, bivši govor na Michiganu Frank Murphy, sedanji načelnik federalnega justičnega departmента (Attorney General). Mr. Murphy je po svojem verskem prepričanju katoličan.

*Vodja ameriških komunistov Earl Browder se bo moral pred zvezno veleporoto zagovarjati, ker je pred leti potoval v inozemstvo s ponarejenimi potniškimi listi, kakor "Albert Richards," "Nicholas Rozenberg" in "George Morris." Zdaj se nahaja še na svobodi pod \$7.500 poročila.

*Ker je Jugoslavija naredila z Nemčijo pogodbo za izvoz več tisoč ton bakrene rude iz velikih rudnikov v Južni Srbiji, v zameno za nemške aeroplane, sta angleški in francoski sindikata vložila oster protest proti temu, kajti 80% delnic tega podjetja ali rudnikov se nahaja v njih rokah in zato delničarji niso zadovoljni z izvozom rude v Nemčijo.

*Znani čikaški gangež izza dobe minule prohibicije, Al. Capone, je bil nedavno izpuščen iz Alcatraz federalne jetnišnice in se zdaj zdravi v Union Memorial bolnišnici v Baltimore, Md. Caponia muči menitilita in neka spolna bolezni.

*Pred nekaj dnevi se je vršil v Cincinnati, O., kongres Zvezne katehetov v Ameriki, na katerem se je določilo izboljšati in popraviti sedanji katekizem za farne šole, ki je v razvoju že zadnjih 50 let, odkar je bil odobren v mestu Baltimore, Md.

*Znana Coca Cola družba je naredila v tem letu okrog devet milijonov dolarjev čistega dobička; zato je bilo določeno \$2.25 bonusa na vsako delnico poleg tega bodo vsi njeni uslužbeni za mesec decembra dobili dvojno mesečno plačilo.

*Svetovni prvak za strojepisje, Chester Soucek iz New Yorka se nahaja te dni v Clevelandu, O., in obiskuje razne trgovske šole, pri katerih priliki kaže učencem svojo spretnost. Navedenec je letos dobil na newyorški razstavi naslov pravaka v strojepisu, ker je tukaj postavljen na to sejo saj enega svojega zastopnika.

*Pred nekaj dnevi se je vršil v Cincinnati, O., kongres Zvezne katehetov v Ameriki, na katerem se je določilo izboljšati in popraviti sedanji katekizem za farne šole, ki je v razvoju že zadnjih 50 let, odkar je bil odobren v mestu Baltimore, Md.

*Znana Coca Cola družba je naredila v tem letu okrog devet milijonov dolarjev čistega dobička; zato je bilo določeno \$2.25 bonusa na vsako delnico poleg tega bodo vsi njeni uslužbeni za mesec decembra dobili dvojno mesečno plačilo.

*Svetovni prvak za strojepisje, Chester Soucek iz New Yorka se nahaja te dni v Clevelandu, O., in obiskuje razne trgovske šole, pri katerih priliki kaže učencem svojo spretnost. Navedenec je letos dobil na newyorški razstavi naslov pravaka v strojepisu, ker je tukaj postavljen na to sejo saj enega svojega zastopnika.

*Svetovni prvak za strojepisje, Chester Soucek iz New Yorka se nahaja te dni v Clevelandu, O., in obiskuje razne trgovske šole, pri katerih priliki kaže učencem svojo spretnost. Navedenec je letos dobil na newyorški razstavi naslov pravaka v strojepisu, ker je tukaj postavljen na to sejo saj enega svojega zastopnika.</p

DRUŠTVENA NAZNAKILA

Društvo sv. Antona Padovanskega, št. 72, Ely, Minn.

Vabilo na letno sejo

Letna sejo našega društva se vrši na nedeljo dne 3. decembra ob 9. dopoldne v J. S. Narodnem domu. Cenjeni mi so bratje in sestre! Glavne letne seje v decembru so velevažnega pomena za celokupno članstvo društva, tako tudi za Jednote. Na isti se bo sestavljalo pravila za bodoče poslovno leto 1940, tako bo tudi volitev odbora na dnevnu rednico. Poleg tega bomo imeli še razne druge zadeve za reševati, kar se pa lahko vrši in povoljno reši samo z veliko ali številno udeležbo članstva. Nikar se ne izgovarjajo: "O, saj bodo tudi brez mene lahko vse naredili!" Pomnite, da pri društvu imamo vsi enake pravice; vsak lahko stavi na tej seji svoje predloge; vsak lahko kandidira za ta ali oni urad in prav nobenemu se ne bo kratilo pravic; samo pridite na to sejo vsi!

Jubilejna nampanja Jednote traja samo še do konca decembra. Torej ako imate še koga v vaši družini, ki še ni član našega društva in Jednote, pripeljite ga na to sejo, vsak nam bo dobrodošel.

Se enkrat vas vabim in opozarjam na našo sejo dne 3. decembra.

Z bratskim pozdravom,
Michael Cerkovnik, tajnik.

Društvo Marije Čistega Spocetja, št. 80, South Chicago, Ill.

Zahvala

Slavnost 35-letnice našega društva dne 5. novembra je izpadla nad vse povoljno in si jajno, za kar gre priznanje in čast številnim Jednotnim društvom in sicer št. 44 in 152 iz South Chikaga ter št. 53 in 79 iz Waukegana, Ill., tako tudi društvu št. 36 Z. S. Zvez. Vsem tem najlepša zahvala! Najlepša zahvala tudi našemu gospodu župniku Rev. Alojziju Medicu OFM in Rev. Spirotu od hrvatske cerkve (kot asistent) za opravljeni sv. mašo in duhovnemu vodju naše Jednote Rev. M. J. Butali za krasen govor v cerkvi in v dvorani. Nadalje izrekam lepo zahvalo vsem navzočim glavnim odbornikom: glavnemu predsedniku bratu Johnu Germu, glavnemu tajniku bratu Josip Zalarju, glavnemu blagajniku bratu Matt Slana, nadzorniku bratu Johnu Pezdirtzu, porotnemu odborniku bratu Wm. Komparetu in vodji atletike bratu Josip Zoreu.

Hvala tudi sledičim za poslane nam brzjavne pozdrave in čestitke: Mrs. Mary Hochenvar, Cleveland, O.; Mrs. Johanna Mohar, Sheboygan, Wis.; društvu št. 127 KSKJ, Waukegan, Ill., in Miss Frances Janchar (La Sallita), v La Salle, Ill. Dalje naj velja naša zahvala Glasilu K. S. K. Jednote in Amerikanskemu Slovenom za objavljeno reklamo.

Končno pa tudi lepa hvala vsem onim, ki so bili na banketu na programu: Plutovi trojčki iz West Pullmana za krasen nastop v petju in glasbi in Miss Jean Mary Martic za nastop s harmoniko. Lepa hvala tudi čestitim šolskim sestrám, ker so se trudile pri učenju deklamacij Victorije Stone in Josephine Piltavar vstanoviteljicam v pozdrav.

Posebna hvala pa našemu stolopravatelju bratu Wm. F. Komparetu, potem aldermanu Mr. W. F. Rowanu za čestitke in govor in cerkvemu pevskemu zboru Zarja pod vodstvom Mr. Josip Sterbenza.

Končno se zahvaljujemo tudi našim kuharicam in vsem delavkam in delavcem za njih trud in pomoč veselčnemu odboru. Ponovna hvala vsem skupaj in vsem udeležencem. Bog plačaj! Živel!

Odbor.

Društvo sv. Genovefe, št. 108, Joliet, Ill.

Vabilo na letno sejo

Ker je to zelo vašna sejo, zato vam vse naše članice, da se v velikem številu iste udeležijo na dan 3. decembra v naših prostorih in ob navadnem času. Razpravljati bo treba o marsičem, kar nam bo čez leto prav prišlo; zaen se na tej seji vrši tudi volitev za bodoče leta.

Vse one, ki dolgujete društvu ste prošene, da bi dolgo povrnilo do 26. decembra, da ne bo treba ob koncu leta toliko dolga čitati. Vsaki je menda znani sklep zadnje letne seje, da se ne sme več kakor dva meseca na plačilo asesmenta čakati. Zato vas prosim, držite se reda in poravnajte svoj dolg vsaj zdaj ob koncu leta, prosim!

S sosedrskim pozdravom,
A. Struna, tajnica.

Iz urada društva Marije Magdalene, št. 162, Cleveland, O.

Cenjenim članicam društva se tem potom naznana, da se bo pobiral asesment dne 25. novembra, to je v soboto od 6. do 8. ure zvečer v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida. Nujno se opozarja vse one, ki ste z ostale s plačilom, da se pobirate in poravnate v soboto 25. novembra. Prosi se vas tudi, kateri imate doma glasovnice, da jih prinesete nazaj, katera pa še želi glasovati, pa še nima glasovnice, lahko to storiti v soboto dne 25. novembra na seji.

Dne 26. novembra, to je v nedeljo popoldne pa pridejo Ohio KSKJ Boosterji k nam v goste, in jim že sedaj kličemo: Prišre dobodošli! Seja teh Boosterjev se vrši ob 2. popoldne v šolski dvorani sv. Vida.

Članstvo se že danes opominja, da se bo vršila naša letna glavna sejo dne 4. decembra, to je prvi pondeljak meseca decembra v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida, in sicer ob 7.30 uri zvečer. Gledate tegova v prihodnji izdaji Glasila.

Leto gre k svojemu koncu in tako se tudi pomika kampanja K. S. K. Jednote zaključku. Koliko je članstvo, ki ni pridobil niti enega člana za našo Jednote v tej kampanji! Pri vseki kampanji se pa vidi, da je zadnji mesec najbolj aktiven, tako upam, da bo tudi sedaj. Apeliram torej na vse vse članice društva sv. Marije Magdalene, da izvršite vsaj ta zadnji mesec svojo dolžnost.

Vsaka, katera ima hčerko, ki je doseglj starost za prestop v aktivni oddelek, naj jo vpiše, saj to bo zanje dobro.

Kolikokrat se primeri, ko mora mlado dekle v bolnišnico kar čez noč na operacijo, da si reši življenje? Kako pride prav takrat operacijska operacija, katera Jednota plačuje. Je še veliko našega mlajšega rodu, ki ne marajo preveč, če so zavarovani v bolnišnem oddelku ali ne. Dobro je zapomniti si, da pri naši Jednote ni treba biti zavarovan v bolnišnem oddelku, da je zavarovan za operacije. Pri naši K. S. K. Jednote je zavarovan za operacije in poškodbe vsak, četudi ni v bolnišnem oddelku.

Na vas, matere, v veliki meri pada breme, kam da se vaša mladina vpiše. Ve, katoliške matere imate dolžnost, da tudi v tem poskrbite za svoje, vam drage sinove in hčere. Vpišite jih v katoliško društvo, v našo katoliško Jednote, pri kateri si lahko izberejo kakršne koli vrste zavarovalniški certifikat. Ve, katere imate pa še malčke, vpišite jih v naš mladinski oddelek. Za 15 centov na mesec (ne na den), bodo zavarovani do \$450. Le na nove, sestre, še ta zadnji mesec storimo kaj za našo K. S. K. Jednote.

Vsem iskren pozdrav,
Mary Hochenvar, tajnica.

Društvo sv. Mihalja, broj 163, Pittsburgh, Pa.

Javim vsem članom i članicam, osobito onima, koji niste bili na prošli sjetnici 12. novembra i o nim, ki jih niste uplatili svoje asesmente za isti mesec:

1—Ubirati čem asesmente do zadnjega dana u novemburu, saamo da vam bude laglje i da budu vaše knjige čiste za godino 1939-40. To si dobro zapamtite!

2—Sada vam je ipak bolje i malo polaščica jer se bolje dela. Drugo imate u decemburu popust osmrtninskog asesmenta od Jednote.

3—Dobro si zapamtite vi, kjer je menda znani sklep zadnje letne seje, da se ne sme več kakor dva meseca na plačilo asesmenta čakati. Zato vas prosim, držite se reda in poravnajte svoj dolg vsaj zdaj ob koncu leta, prosim!

S sosedrskim pozdravom,
A. Struna, tajnica.

Iz urada društva Marije Magdalene, št. 162, Cleveland, O.

Cenjenim članicam društva se tem potom naznana, da se bo pobiral asesment dne 25. novembra, to je v soboto od 6. do 8. ure zvečer v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida. Nujno se opozarja vse one, ki ste z ostale s plačilom, da se pobirate in poravnate v soboto 25. novembra. Prosi se vas tudi, kateri imate doma glasovnice, da jih prinesete nazaj, katera pa še želi glasovati, pa še nima glasovnice, lahko to storiti v soboto dne 25. novembra na seji.

Dne 26. novembra, to je v nedeljo popoldne pa pridejo Ohio KSKJ Boosterji k nam v goste, in jim že sedaj kličemo: Prišre dobodošli! Seja teh Boosterjev se vrši ob 2. popoldne v šolski dvorani sv. Vida.

Članstvo se že danes opominja, da se bo vršila naša letna glavna sejo dne 4. decembra, to je prvi pondeljak meseca decembra v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida, in sicer ob 7.30 uri zvečer. Gledate tegova v prihodnji izdaji Glasila.

Leto gre k svojemu koncu in tako se tudi pomika kampanja K. S. K. Jednote zaključku. Koliko je članstvo, ki ni pridobil niti enega člana za našo Jednote v tej kampanji! Pri vseki kampanji se pa vidi, da je zadnji mesec najbolj aktiven, tako upam, da bo tudi sedaj. Apeliram torej na vse vse članice društva sv. Marije Magdalene, da izvršite vsaj ta zadnji mesec svojo dolžnost.

Vsaka, katera ima hčerko, ki je doseglj starost za prestop v aktivni oddelek, naj jo vpiše, saj to bo zanje dobro.

Kolikokrat se primeri, ko mora mlado dekle v bolnišnico kar čez noč na operacijo, da si reši življenje? Kako pride prav takrat operacijska operacija, katera Jednota plačuje. Je še veliko našega mlajšega rodu, ki ne marajo preveč, če so zavarovani v bolnišnem oddelku ali ne. Dobro je zapomniti si, da pri naši Jednote ni treba biti zavarovan v bolnišnem oddelku, da je zavarovan za operacije. Pri naši K. S. K. Jednote je zavarovan za operacije in poškodbe vsak, četudi ni v bolnišnem oddelku.

Na vas, matere, v veliki meri pada breme, kam da se vaša mladina vpiše. Ve, katoliške matere imate dolžnost, da tudi v tem poskrbite za svoje, vam drage sinove in hčere. Vpišite jih v katoliško društvo, v našo katoliško Jednote, pri kateri si lahko izberejo kakršne koli vrste zavarovalniški certifikat. Ve, katere imate pa še malčke, vpišite jih v naš mladinski oddelek. Za 15 centov na mesec (ne na den), bodo zavarovani do \$450. Le na nove, sestre, še ta zadnji mesec storimo kaj za našo K. S. K. Jednote.

Vsem iskren pozdrav,
Mary Hochenvar, tajnica.

pet lahko prinese lepo sveto za našo blagajno. V imenu društva naj velja sestri Jankovič izkrena hvala!

Kakor vsak leto, tako predijo tudi letos na Silvestrovski večer vse tukajšnja društva veselico v korist društvenega doma, namreč društva, ki so delničarji istega. Tiketi bodo letos po 75 centov; vse drugo bo prosti. Tiketi bodo imeli vsi direktorji doma, za naše društvo pa jaz, podpisana in sestra Angela Andolšek. Zato vas prosim, da bi tikete kupile od naju, da bo imelo naše društvo zato kredit ali priznanje.

Se nekaj o Jednotini kampanji. Zadnji teden smo se podali z nekaj našimi članicami v 25 milij oddaljeno naselbino Frederick, Colo., kjer smo bile nad vse lepo sprejete in postrežene. Dobile smo tudi štiri člane za mladinski oddelek; eni so nam pa še pristop obljudili.

Zato jih še enkrat prosim, dajte pri našem društvu zavarovati vsaj svoje malčke, dokler traja še jubilejna kampanja. Jaz bi želela, da naše društvo doseže saj polovice kvote, če že ne celo, da ne bom o zadnjem. Storili boste sebi dobro, za kar vam bo društvo hvaležno.

S pozdravom,
Ana Virant, predsednica.

DOPISI

IZ EVELETHA, MINN.

Naše zadnje mestne volitve.—

O Jednotini kampanji

Eveleth, Minn.—Brrr, starča zima je že tukaj! Ostra burja in njen mrzli brat sever se mučita na vse pretege, da bi spravila živo srebro pod ničlo, pa danes jima še ni uspelo; da leča pa ni več čas, ki bo naslikal ledene rože na naših oknih.

Vest o prihajajoči zimi ni sicer nobena posebna novica, to je že kaj običajnega in navadnega vsako leto; zato bom pa omenil v resnicu nekaj novega vse plačivali kako danas.

6—Svi oni, ki ste me pitali za promjenu certifikata (policy) iz klase A in B u različne druge klase, dojdite k meni in čimprije, da vam se ispunira premba jer godinu 1940 boste všeplačivali kako danas.

7—Na 25. novembra še biti god sv. Katarine. Onda čestitam vsemi našima godovnicam neka ih Bog još mnogo let zdrave in zadovoljne. Pak zravnite imenom čimprej, da budeš zanje druge certifikate.

8—Na 25. novembra še biti god sv. Katarine. Onda čestitam vsemi našima godovnicam neka ih Bog još mnogo let zdrave in zadovoljne. Pak zravnite imenom čimprej, da budeš zanje druge certifikate.

Vest o prihajajoči zimi ni sicer nobena posebna novica, to je že kaj običajnega in navadnega vsako leto; zato bom pa omenil v resnicu nekaj novega vse plačivali kako danas.

K temu bi lahko dostavil, da bi Slovenci morali sami sebi cestitati k tako lepemu uspehu. Posebno ponosni smo pa že člani društva sv. Cirila in Metoda.

Največ glasov je dobit Lojze Lesar (2075), doma iz Sušja pri Ribnici, na četrtem mestu pa je bil Josip Kovach (1417 glasov), doma iz Nemške vasi pri Ribnici. Na ta način bi lahko sodili, da je prvi krošnjar, drugi pa lončar; pa ni tako. Delegatom naše zadnje konvercije je morda brat Lesar še dobro v spominu, posebno pa onim, ki so hodili med konvenco lepšat svojo glavo ali brado; navedenec vodi namreč v tem mestu lepo urejeno in dobro uspevajočo brivnico; brat Kovach, je bil pa dolgo vrsto let pri tukajšnji rudokopni družbi za policajo. Njih poklicne sem na tem mestu zato omenil, da ne bo morda kdo misli, da imamo pri nas na Evelethu res krošnjarja in lončarja v mestnem odboru.

Tudi pomočni sodnik Janko Gollesh je svojega nasprotnika hudo prekosil, dobil je 2,103 glasove, ali 400 več kakor njegov tekmeč. Pa naj kdo reče, da se ne postavimo pri nas na Evelethu?

Zaen naznajanam, da nam je darovala sestra Mary Jankovič lepo posteljno odojto. Ako se bomo potrudile, nam ista zo-

naši Jednotni kampanji. Kakor iz kampanjskih poročil razvidimo, si mnogo društev prizadeva spraviti svojo številko na vrh liste. Vas lepo! Am pak če bi vedeli, kaj se je skuhalo na naši zadnji seji 12. novembra, to boste pa videli ob zaključku kampanje; za zdaj naj ostane še tajnost! Rečem pa to: Look out vse Jožefovi v Clevelandu, Jolietu in Pueblo! Sv. Ciril in Metod želite pa stopiti na častno mesto, kar bomo tudi vsi člani skušali doseči. Pozdrav!

J. R. S.

O PRVEM KONCERTU NA SEGA "ROZMARINA"

POZOR! ..

Ambridge, Pa.—S težkim srčem smo pričakovali prvega koncerta našega, letos v marcu ustanovljenega pevskega društva "Rožmarin," ki naj bi po kazalo kaj lahko tako društvo po šestmesečnem

MOJE POTOVANJE V DOMOVINO

Piše MRS. JENNIE OZBOLT, Barberton, Ohio.

Zopet v rojstni vasi.—Spomini na minula svetovno vojno.—Težko, pričakovanje, pismo.—Vznevirljiva poročila o vojni.—Novo upanje.—Ponovno slovo od doma.—Vožnja po Krasu.

—V Trstu.—V Neaplju.

Doma, v Babnem polju smo se pogovarjali tudi o minuli svetovni vojni, kako so Italijani zasedli našo slovensko zemljo. Pravili so mi, da ob času sklenjenega premirja, 11. novembra, 1918 so dobili naši vojaki na fronti poročilo, da nekdaj Avstrije ni več in da je konec vojne. Z nepopisnim veseljem, pa tudi v nekaki jezi in obupu so pometali o rožje od sebe, nakar je nastala velika zmešjava, ker so bili brez vodstva. Vsak se je s fronte napotil in podal naravnost proti svojemu domu, kjer je bil ob vstopu k svojemu gotovo vesel, njegovi sorodniki pa razočarani, ker ga še niso pričakovali. Pripravili so se pa tudi slučaji (sicer bolj redki), da je bil tudi vrnivši se gospodar ali oče zelo razočaran, ko je našel doma nezaželen prirastek v družini.

Ko je tedaj Italijanska armada videla razočritev in umikanje avstrijskih vojákov, je takoj zasedla slovenske kraje ob meji, potem se pa pomikala vedno bolj v notranjost Slovenije. Istočasno se je nahajalo v Ljubljani več bolj lahko raničnih srbskih vojakov in beguncov pod vodstvom polkovnika Švabića. Ker je bila nevarnost za Ljubljano velika, je Švabić organiziral svojo četo in poslal italijanskemu poveljniku nekje blizu Vrhnik (Kačjih ridov) opozorilo, da naj se ustavi, kajti Švabić ima v Ljubljani veliko armado vojašta pripravljeno za napad. Hrabi in pogumni (?) Italijani so se tega svarila tako prestrašili, da so se umaknili nazaj do Rakova, kjer je še danes meja med obema državama.

Polkovnik (Srb) Švabić je torej rešil našo Ljubljano, inče bi bili Italijani tudi isto zavezli in šli naprej celo do Celjančani prekrstili neko ulico v lja. Kapitan Švabić je umrl leta 1935. V počast so Ljubljani nekje blizu Vrhnik (Kačjih ridov) opozorilo, da naj se ustavi, kajti Švabić ima v Ljubljani veliko armado vojašta pripravljeno za napad. Hrabi in pogumni (?) Italijani so se tega svarila tako prestrašili, da so se umaknili nazaj do Rakova, kjer je še danes meja med obema državama.

Pušč, topov, trukov in druga orožja je bilo na kupe ob cestah, kar je avstrijska vojska pustila; tako je bilo tudi na stotine konj. V Ljubljani so ubegli in zapuščeni konji tedaj celo po Glavnem trgu v hodiliskajoč hrane in vode. Vsak je lahko konja obdržal, osobito kmetje v okolici. Mnogo teh vojaških konj se je odvedlo h konjskemu mesarju, otroci so dobitivali po eno krono za vsakega tija pripeljane "simelna."

S tako zmago se hvalijo Italijani. Slovencu niti na misel ne pride, da so bili Italijani premagani, pač pa, da so jim takoreč vse pustili, ker so bili že naveličani vojske in se niso dosti več brigali kaj se godi.

Minevali so mi dnevi in tedni; s kakim hrepenenjem sem pričakovala od mojih v Ameriki kako pismo, toda vse zaman, ker je bila poštna zveza z Ameriko pretrgana. In to čakanje naj traja še cele mesece? Bala sem se, da je kdo v moji družini bolan? Zato sem se večkrat napotila v Ljubljano, da bi kaj zvedela pri parobrodih družbah glede povratka v Ameriko, toda nihče ni vedel odgovora.

Sprva sem mislila, da sem sama zaostala Američanka, toda sčasoma smo se začeli že Amerikanci ondi shajati in bilo nas je vedno več. Vsi smo žalostno hodili od urada do urada in iskali pomoči. Končno so zaprli še banke in menjalnice, da naših dolarjev nismo mogli nikjer zamenjati. Poročila o vojni so postajala vedno bolj

razburljiva, koliko potopljenih ladij da je že itd. Nekateri moški (Američani) so se že bali, da jih vzamejo v jugoslovansko armado, kar bi se bilo lahko tudi zgodo, pa se ni.

Tako sem se sestala že z osmimi Američankami, ki smo vedno skupaj hodili od ene družbe do druge. Vendar smo neki dan doble iskrlico upanja pri italijanski parobrodni družbi, da nas morda spravijo v Ameriko, če kupimo karte pri njih. Toda smola! Karte smo imele že plačane za francosko družbo! V tem slučaju so nam pojasnili, da bomo dobili denar zanje nazaj, ko se vrnemo v New York. To je bil za marsikakega hud udarec, če ni imel zadosti ameriških dollarjev za karto, kajti navedena parobrodna družba ni hotela jemati jugoslovanske valute, ampak samo naš ameriški denar. Morali so torej brzojaviti v Ameriko po denar.

Nekateri so šli v Zagreb k ameriškemu konzulu za pojaznilo. Tudi jaz sem mu pisala, nakar sem prejela odgovor, da odpljuje iz Neapola dne 18. oktobra parnik "Vulcania," na katerem naj si preskrbim prostor. Svetovalo se mi je tudi, da naj zapustim Jugoslavijo kar najprej mogoče. Ravnala sem se torej po tem nasvetu in kupila karto za omenjeni parnik v vsoti \$165. Ker so pa imeli v uradu naročeno dajati pri kartah prednost ženskam, so bili moški zaradi tega zelo jezni; grozili so celo agentom z nasiljem.

Težko sem pričakovala 18. oktobra in dnevno zasledovala vojne novice, ki so bile vedno bolj in bolj obupne. Končno je pa vendor nastopil oni začlani dan, ko je bilo treba ponovno posloviti se od domaćih dragih in od mile mi rojstne vasice, kjer so vsak dan pričakovali dežja krogel iz pušč in topov, ki so nastavljeni okrog vasi. Moji sorodniki so me prosili, naj jim pustim svoj naziv iz Amerike, kajti ko pride čas, da bodo morda razklopjeni po Srbiji, bodo najlažje skozi Ameriko po meni zvedeli eden za drugega. Z žalostjem sem se zopet poslovila od njih in so mi v resnici zelo smilili, ker so bili v takem vojnem strahu. Pa tudi oni so imeli pomilovanje z menoj, kajti ni bilo sigurno, če pride srečno na cilj, ali nas pa zagrnejte atlantski valovi. Pri odhodu sem se solznih oči zadnjič ozirala nazaj po domaći vasici, dokler mi ni zginila za vedno izpred oči, toda iz spomina mi ne izgine—nikdar!

Od Rakeka gre železnica preko Krasa proti Trstu. Prva postaja je Planina, za njo pa Postojna, katere so označene že z italijanskimi imeni. Ko sem gledala skozi okno vlaka proti kraško ozemlje, sem si mislila, kako morejo sploh ljudje v dotičnih pustih, kamenitih krajinah kaj pridelati? Predstavljala sem si velike kmetije v ložki dolini in okolici Cirknica, kjer ljudje bolj težko živijo, kako more biti še tukaj po teh slabih krajinah! In vendor nam kaže priroda tudi tamokoli svojo ljubost; kar bolj domače se mi je vse zdelo menjalo, ker tam so domovi naših številnih barbertonskih rojaka Kraševcev. Zelo rada bi si bila ogledala ondotne vasice, pa mi ni bilo mogoče.

Vlak je drvel dalje proti Sentpetru in Trstu. Trst, kolkor sem ga videla, se mi zelo dopade; vse je bolj lepo in čisto; tudi prebivalci so bolj elegantno oblečeni. Ulice so široke. Posebno lep vltis naredijo številni golobčki na glavnem mestnem trgu "Piazza Gran-

de;" isti so tako krotki, da zljočijo človeku kar iz rok, če jim kaj ponudiš in se ti vsudejo celo na ramena.

Spali smo v hotelu "Roma" in čakali ondi na odhod parnika. Bilo nam je pa težavno, ker si nismo znali kupiti niti potrebne hrane, ker ne znamo italijanščine, v Trstu je namreč splošen občevalni jezik samo italijanski; tako navadno govorijo tudi Slovenci; ne vem, ali so svoj materin jezik že posabil, ali se ga pa sramujejo?

Ko smo nekoč naleteli na neki restavrant, je bila k sreči v istem neka Slovenka. Opazivši nas, kako se trudimo z angleščino in slovenščino pri naročilu kosila, nam je končno po našem dopovedala, da se po vsej Italiji ne sme nikjer servirati kave, zato smo se zadovoljili s čokolado in kakao. Vprašala sem ono rojakinja, kako se jim godi pod italijansko vlado? Rekle je: "Se ni preslab, toda vse drugače in zelo hudo je bilo od začetka in tudi zelo strogo. Najbolj nas je prizadel, ker so vsi naši ljudje zgubili službe v uradih, v pristanišču in v javnih službah, ker so iste nadomestili z Italijani. Seveda, zdaj smo se že privadili, ker razumemo, da imajo Italijani prednost."

Dostavila je tudi, da je Musotini obljubil dati Trst nazaj Jugoslaviji, pa bodo lahko zoper Slovenia dobili javne službe. Pri tem sem si pa mislila: To jim obljubuje zdaj, ko se pripravlja na vojno; toda druga žaljivega nisem nič omenila, ker sem se bala Mussolinijeve polente in ričeta. Slednjega imam sicer rada, če je še kaj drugače v njem. Videila sem pa tudi sama, da ni tako hudo za Slovence kot smo že prej večkrat v Ameriki o njih brali. V Trstu so vso noč fantje prepevali po mestu italijanske, pa tudi naše slovenske pesmi, ko so prihajale množice nabornikov ali novincev k vojakom, katere so orožniki spremiljali do vojašnice za časa mobilizacije, kakov v Jugoslaviji.

Dne 18. oktobra po 4. popoldne pa smo bili pripravljeni na odhod. V pristanišču nas je čakal star parnik "Vulcania." Ženske Slovenke smo doble kabino in sicer štiri skupaj; toda kabina je bila prav spodaj brez okna, v pritličju parnika. Zelo smo se bale in plašno ogledavale t esno gajbico; končno smo se pa le udale usodi in zatele naše stvari urejevali.

Ob 5. smo se poslovili od sune in se v vozili dva dni ob obrežju do znanega mesta Neapol, kjer se je parnik ustavil za 10 ur, da smo si lahko ogledali zanimivosti dotičnega mesta; v ta namen smo si najele vodnika, ki je razumel angleščino in nam razkazoval mesto.

Nepol je hotel svojo kupčijo, oziroma puranorejo povečati in sicer na kooperativni način. Zato je pozval še več drugih farmerjev v dotični naselbini, naj delujejo z njim. Vsakega najprvo dobro pouči o reji puranov, zgradi mu hišo, kokošnjake in mu da na razpolago valilnike in puranova jajca, kasneje tudi vso pičo za purane, toda pod pogojem, da bo dotični farmer ob godnosti puranov i ste prodal Maplecrest kompaniji po tedanjih tržnih cenih, takor je v New Yorku. Ko farmer ob gotovem času dovede na stotine in stotine svojih godnih puranov, se iste zvaga in prečeni, kar je razlike med dolgom in prodajno svoto, dobi farmer v gotovini takoj izplačano.

Zopet imam sitnosti pri jati

puranov A. in C., ker jih je 20

poginilo, drugih 4,000 pa men-

da tudi boleha v sled nastale

epidemije."

V laboratorijskih splošnih raziskavah so prinesli dva mrtva purana, nakar je kralj puranov sklical skupaj z več bakteriologov, preddelavcev in tajnikov. Ko so purana razkosali, je ukazal, naj se meso tako odpošije državnemu preiskovalnemu oddeku in poklicu živilozdravnika. Zaen je naročil, da mora vsak farmer domače naselbine pregledati svoje purane. In res, med purani se je pojavila epidemija bolezni "trichomoniasis," ki je pobrala nad tisoč že lepo rejenih puranov.

Mr. Gingerich je pravi mojster v svojem poklicu. Večletna skušnja v reji puranov mu je že toliko omogočila, da lahko vsak čas leta v štirih mesecih zredi purana, da bo tehtal očiščen 12 funtov.

Nekoč so Gingerichevi otroci privezali dve mači najlepšima puranoma rdeč svilnat trak

de; isti so tako krotki, da zljočijo človeku kar iz rok, če jim

ljejo v sledeči način:

Isti se deli v dva dela: krompirje in makaronov. V prvem živijo boljši, ali bogatejši ljudje, ki imajo poleg mesa tudi krompir na razpolago, v drugem delu pa stanujejo s amerovimi, kateri morajo biti z manjšimi zadovoljni. To smo tudi videli, kako umazane in tesne ulice so v dotičnem delu mest, po katerih prodajajo istotako umazani trgovci svojo zamazano blago. Ta del mesta res ne dela nobene časti Neaplju.

(Konec sledi)

Največja farma za purane na svetu

Ko je letos predsednik Roosevelt določil uradno obhajanje letosnjega Zahvalnega dneva na 23. novembra, so bili stanci Wellman naselbine v Iowi izredno veseli, saj bodo vsled tega imeli en tenedelj več časa pred Božičem, da spravijo na tisoče in tisoče svojih puranov na trg. Navedena naselbina se lahko po pravici imenuje središče puranoreje na celem svetu, katero tvori 174 članov kooperativne Maplecrest farme.

Pred 16 leti je bila ta farmaška vas, ležeča ob glavnem železniški progi, še bolj nezna na in neproduktivna, toda danes se pa isto pristeve med najbogatejše farmarske naselbine v Ameriki. Nič učinkovite lanskega leta se je tukaj zredilo in oddalo širom držav nič manj kakor 640,000 pitanih puranov, ki so tvorili vrednost \$2,000,000. Zdaj pa izračunajte, kako si je dobiček delilo teh 174 zadružnjega imam sicer rada, če je še kaj drugače v njem. Videila sem pa tudi sama, da ni tako hudo za Slovence kot smo že prej večkrat v Ameriki o njih brali. V Trstu so vso noč fantje prepevali po mestu italijanske, pa tudi naše slovenske pesmi, ko so prihajale množice nabornikov ali novincev k vojakom, katere so orožniki spremiljali do vojašnice za časa mobilizacije, kakov v Jugoslaviji.

Dostiti sitnosti in težav imajo ti farmerji osobito ob času, ko se purani parijo. Navadno dvori samica puranu, ne pa obratno.

Zgodovina Maplecrest farma za reje puranov se je pričela pred 16 leti. Tedaj sta imela zakonska Arthur Gingerich in njegova žena par akrov zemlje v bližini današnjega Wellingtona. Sprva sta oni redila kokoši, pa sta prešla zatem na reje puranov, ki je bilo občutno bolj razvito v tem času.

Pred 16 leti je bila ta farmaška vas, ležeča ob glavnem železniški progi, še bolj nezna na in neproduktivna, toda danes se pa isti pristeve med najbogatejše farmarske naselbine v Ameriki. Nič učinkovite lanskega leta se je tukaj zredilo in oddalo širom držav nič manj kakor 640,000 pitanih puranov, ki so tvorili vrednost \$2,000,000. Zdaj pa izračunajte, kako si je dobiček delilo teh 174 zadružnjega imam sicer rada, če je še kaj drugače v njem. Videila sem pa tudi sama, da ni tako hudo za Slovence kot smo že prej večkrat v Ameriki o njih brali. V Trstu so vso noč fantje prepevali po mestu italijanske, pa tudi naše slovenske pesmi, ko so prihajale množice nabornikov ali novincev k vojakom, katere so orožniki spremiljali do vojašnice za časa mobilizacije, kakov v Jugoslaviji.

Dostiti sitnosti in težav imajo ti farmerji osobito ob času, ko se purani parijo. Navadno dvori samica puranu, ne pa obratno.

Rediti purane, je vse bolj težavno kakor kokoši. V prvi vrsti so isti zelo plašni. Nad to farmo brneči aeroplani jato puranov takoj preplaši, da postanejo kar divji; to baje povzroči tudi tudi na okus njihovega meseta. Potem je puran podvržen različnim boleznim, ki jih pomejajo, da je tukaj zelo zelo dobro.

Rediti purane, je vse bolj težavno kakor kokoši. V prvi vrsti so isti zelo plašni. Nad to farmo brneči aeroplani jato puranov takoj preplaši, da postanejo kar divji; to baje povzroči tudi tudi na okus njihovega meseta. Potem je puran podvržen različnim boleznim, ki jih pomejajo, da je tukaj zelo zelo dobro.

Rediti purane, je vse bolj težavno kakor kokoši. V prvi vrsti so isti zelo plašni. Nad to farmo brneči aeroplani jato puranov takoj preplaši, da postanejo kar divji; to baje povzroči tudi tudi na okus njihovega meseta. Potem je puran podvržen različnim boleznim, ki jih pomejajo, da je tukaj zelo zelo dobro.

Rediti purane, je vse bolj težavno kakor kokoši. V prvi vrsti so isti zelo plašni. Nad to farmo brneči aeroplani jato puranov takoj preplaši, da postanejo kar divji; to baje povzroči tudi tudi na okus njihovega meseta. Potem je puran podvržen različnim boleznim, ki jih pomejajo, da je tukaj zelo zelo dobro.

Rediti purane, je vse bolj težavno kakor kokoši. V prvi vrsti so isti zelo plašni. Nad to farmo brneči aeroplani jato puranov takoj preplaši, da postanejo kar divji; to baje povzroči tudi tudi na okus njihovega meseta. Potem je puran podvržen različnim boleznim, ki jih pomejajo, da je tukaj zelo zelo dobro.

Rediti purane, je vse bolj težavno kakor kokoši. V prvi vrsti so isti zelo plašni. Nad to farmo brneči aeroplani jato puranov takoj preplaši, da postanejo kar divji; to baje povzroči tudi tudi na okus njihovega meseta. Potem je puran podvržen različnim boleznim, ki jih pomejajo, da je tukaj zelo zelo dobro.

Rediti purane, je vse bolj težavno kakor kokoši. V prvi vrsti so isti zelo plašni. Nad to farmo brneči aeroplani jato puranov tak

"GLASILLO K. S. K. JEDNOTE"

Izdati v tisku mediji
La Crnja Slovensko-Katolička Jednota v Združenih državah
Svjetovna

DRUŠTVENO IN UPRAVNESTVO

CLEVELAND, OHIO

Vsi rokopišči in odzivni listovi bitti v našem uradu najpomembnejše do posredovanja
dopolnilne za prizobitve v številki letnega leta.

Naravnost:

Za diane na leto.....	\$0.84
Za nediane na Ameriko.....	\$1.00
Za inozemstvo.....	\$3.00

OFFICIAL ORGAN OF AND PUBLISHED BY
THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the U.S.A.
In the interest of the Order
Issued every Wednesday

OFFICE: 6117 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, OHIO
Phone: HAmilton 2512

For members, yearly Terms of subscription
For nonmembers _____ \$0.84
Foreign Countries _____ \$1.00

83

GLAVNE LETNE SEJE V DECEMBRU

Zopet se nam bliža mesec decembra, ki nam bo zaključil tekoče leto. Navedeni mesec je posebno važen za društva v svrhu smernic delovanja za bodoče leto, tako pa tudi glede volitve novega odbora na glavni letni seji. Glavna stvar za uspešno sejo je lepa in številna udeležba od strani članstva; zato si dovoljuje tudi uredništvo Glasila že danes apelirati na vse članstvo vseh naših krajevnih društev, naj ne prezre te važne seje in naj se iste za gotovo udeleži. Je dosti takih "vneth" in "vrlih" članov, ki se tekom leta niti enkrat ne pokažejo v društveni dvorani na kaki seji. Saj v decembri bi moral priti vsak, ker je ta seja zelo pomembna in je od nje odvisen uspeh društvenega poslovanja v prihodnjem letu.

Tajnici in tajnice, pošljite točno in pravočasno svoja naznaniha ali vabilo na seje za objavo v Glasilu.

Zaeno si dovoljujemo prihajati z nekaterimi skromnimi našeti, katere naj bi izvili na teh sejah pred vsem vpoštevati predsedniki in predsednice naših krajevnih društev, tako tudi tajnici in tajnice.

1.—Vprašajte člane, če dobivajo redno ali vsak teden Glasilo; ako ne, nas o tem obvestite na tozadnevni karticah. Ako dobi Glasilo več članov v družini (5, 6, 7, 8 ali več), se lahko število zniža v zameno s pošiljanjem lista v staro domovino kakemu sorodniku člana. Za štiri opuščene liste se lahko pošilja en list v Jugoslavijo. Člani naj to naznajo tajniku ali tajnici društva.

2.—Pri volitvi uradnikov za leto 1940 si izberite še posebno društvenega poročevalca za "Our Page." Vsako društvo ima sposobne mlaide moći v to svrhu. Vsako naše krajevno društvo bi moralo imeti svojega poročevalca za "Our Page." Dajte tudi mladim članom priliko do kakih odborniških mest. Pri volitvah vpoštevajte Jednotina pravila člen 36, točka.

3.—Ako bo vaše društvo leta 1940 obhajalo kak svoj jubilej, domenite se glede istega že na glavni letni seji in zasigurajte takoj prostor v ta namen.

4.—Naša Jednota posluje od 1. januarja t. l. po 3½% plačilni lestvici. Kdor hoče prestopiti iz razreda A in B v drugega, ali kdor hoče zvišati svojo posmrtnino, naj to stori še tekoči mesec, s tem bo na boljšem gledu plačevanja asesmenta še po strem.

5.—Ne pozabite, da bo naša velika jubilejna kampanja zaključena koncem decembra. Skušajte to posebno naglasiti članstvu, da naj se požurijo z agitacijo še te zadnje tedne. Razložite jim lepe denarne nagrade te kampanje. Ako bi se za sprejem ali pristop priglasil kak član ali članica že po seji, ga lahko sprejme in zapriseže društveni odbor na svoji posebni seji. Glejte tako, da boste prošnje za sprejem novih kandidatov odposlali 31. decembra do polnoči, kar se bo v tej kampanji še vpoštevalo.

Zaeno želimo vsem društvtom največ uspeha na letošnji glavni seji.

Registracija inozemcev v Pensylvaniji

Razen v slučaju, da bi federalna sodišča proglašila postavo o registraciji inozemcev, ne davno sprejeti od zakonodajnega zborja države Pensylvanije, za protustavno, bodo moralni vzi inozemci, stanujoči v državi Pensylvaniji, registrirati se in nositi s seboj identifikacijo, izdano od državnega departmента za delo in industrijo, in to začenši od 1. januarja, 1940. Več organizacij v mestu Philadelphia sodno izpodbjala ustavnost te postave in nekdaj tekom tega meseca se bo vršila razprava v tej pravdi pred federalnim sodiščem v Scrantonu.

Alien Registration Act, kater se ta postava imenuje, predpisuje letno registracijo inozemcev, ki živijo v državi ki jih oblast utegne zahtevati." Registracija se ima vršiti v Pennsylvaniji in ki so 18 let starci ali več. Razne vrste inozemcev pa so izvete iz registracije. Oče in mati sina ali hčerke, ki so služili v ameriški vojski tekoči vojne, se ni nastanil v tej državi. Pri treba registrirati. Tudi inozemci, ki se preseli v Pennsylvanijo, se mora registrirati v roku 30 dni, odkar se izvzeti, ali bržkone le ako "pr identification card" se izda vsi papir" ni več kot tri leta kemu registrancu, ki ga mora star, kajti postava določa, da nositi s seboj ves čas in pokaz-deklarant (inozemec s prvim ti vsakemu redarju ali agentu papirjem) mora postati držav-departmanta, ki bi ga zahteval.

Registracija se ima vršiti vsako leto v mesecu decembra, ali vsak inozemec, ki se preseli v Pennsylvanijo, se mora registrirati v roku 30 dni, odkar se izvzeti, ali bržkone le ako "pr identification card" se izda vsi papir" ni več kot tri leta kemu registrancu, ki ga mora star, kajti postava določa, da nositi s seboj ves čas in pokaz-deklarant (inozemec s prvim ti vsakemu redarju ali agentu papirjem) mora postati držav-departmanta, ki bi ga zahteval.

zapade zaporu ali globi. Dolžena je kazen tudi za one, ki bi se ne registrirali; kdor bi bil spoznan krivim, zapade globi od ne več kot \$100 ali zapora od ne več kot 60 dni.

Zakon tudi določa, da inozemec ne more dobiti licence za avtomobil, ako ni bil v tekočem letu registriran, in tudi ne sme dobiti vozne licence.

Ni še znano, koliko tujerodcev v Pensylvaniji bo podvrgen temu zakonu. V zadnjem ljubškem štetju leta 1930 je živel v Pensylvaniji 1,238,051 inozemcev-priseljencev iz Italije, Poljske, Čehoslovaške, Rusije, Nemčije in drugih dežel—ki so predstavljali približno 50 odstotkov vsega tujerodnega prebivalstva. Seveda mnogo izmed njih je od tedaj postal naturaliziranih, na drugi strani se je pa mnogo inozemcev od tedaj priselilo v Pensylvanijo.

Varuh demokracije

Članek, ki ga objavljamo spodaj, je v angleščini napisala Mrs. Eleanor Roosevelt so-poga predsednika Zedinjenih držav. Originalno je bil priobčen pod naslovom "Keepers of Democracy" v reviji "Virginia Quarterly Review."

V tej deželi se čim dalje bolj širi bojazen in nestručnost, ki izvira iz bojazni. Nestručnost je včasih verska, včasih pa plemenska. V teh poslednjih letih so malone vse naše organizacije in neštreljivo podenici rekle to ali ono glede potrebe borb proti nevarnim in upornim elementom na naši sredini. Pustili smo, da so nas napolnili s propagando, ki je ustvarila kompleks boja z nimi.

Ako ste slučajno nekje na Jugu, vam kdo prav svečano pove, da vsi člani odbora za Industrijalno Organizacijo so komunisti ali pa da so vsi črnci komunisti. V kakem drugem delu dežele vam kdo prav svečano pove, da so šole te dežele v nevarnosti, ker da so pod vplivom židovskih učiteljev in Zidje se seveda sami komunisti. In tako brez konca in kraja.

Po mojem mnenju je prav potrebno, da nas kdo prav surovo dregne, da se zbudimo, tako da bomo primorani napeti vso moč, ki jo imamo, da bomo znali gledati dejstvo v oči, kakršna so na naši deželi in po svetu, in da nas to napravi voljne žrtvovati vse, kar imamo v gmotnem pogledu, v svrhu, da svoboda in demokracija ne izgine s sveta. Ko dopuščamo, da se verska nestručnost razširi v kaki sredini, ko dopuščamo, da ena skupina ljudi začne gledati od zgoraj doli na drugo, tedaj utegnemo res povzročiti za kratek čas trpljenje kakih posebnih skupin ljudi, resnično trpljenje pa in resnična krivica je bila storitev na demokraciji in našemu narodu kot celoti. Bomo tedaj vrgali ljudi, ki ne morejo živeti pod demokratsko obliko vlade, marveč ki morajo biti kontrolirani s silo. Treba je le pogledati v svet, da vidimo, kako lahko je premotiti ljudstvo, da sprejme brez ugovora krivice, drugim storjenje, in prepusti breme odločitve in odgovornosti za vsako dejanje na rame nečesa nejasnega, kar se imenuje vlada, ali kakšne osebe, ki se imenuje voditelj.

Ne verujem, da zatiranje kjeribidi ali krivica, ki jo ljudstvo kake dežele dopušča napram kaški skupini v isti deželi, more imeti dober vpliv. Neoporoden je, da demokracija ne more živeti, kjer sila, ne pa zakon končno velja. Vsakikrat, ko dopuščamo, da se sila vrne v kak odnos med delodajalcem in delavci, oslabšali smo moč demokracije in zaupanje, ki ga dejavniki.

Registracija se ima vršiti vsako leto v mesecu decembra, ali vsak inozemec, ki se preseli v Pennsylvanijo, se mora registrirati v roku 30 dni, odkar se izvzeti, ali bržkone le ako "pr identification card" se izda vsi papir" ni več kot tri leta kemu registrancu, ki ga mora star, kajti postava določa, da nositi s seboj ves čas in pokaz-deklarant (inozemec s prvim ti vsakemu redarju ali agentu papirjem) mora postati držav-departmanta, ki bi ga zahteval.

Registracija se ima vršiti vsako leto v mesecu decembra, ali vsak inozemec, ki se preseli v Pennsylvanijo, se mora registrirati v roku 30 dni, odkar se izvzeti, ali bržkone le ako "pr identification card" se izda vsi papir" ni več kot tri leta kemu registrancu, ki ga mora star, kajti postava določa, da nositi s seboj ves čas in pokaz-deklarant (inozemec s prvim ti vsakemu redarju ali agentu papirjem) mora postati držav-departmanta, ki bi ga zahteval.

re, pod katerimi živimo, in, ko nja Macha kot zdravstveni zastavane potreba, spremeniti te ved za vsakogar, dočim so bile prej take ustanove le za pleme-nitačke rodbine. Največja bolnišnica na svetu je menda v severni Ameriki v mestu Los Angeles. V njej je prostora za 8500 bolnikov.

Rjes je dandanes, da so demokracije in nevarnosti, ker se zunaj po svetu pojavljajo sile, ki nasprotujejo njihovemu načinu življenja; ali gre še za več kot za demokracije. Kadar sila postane tako potrebna, da se skoraj vsi narodi udeležujejo tekme, ki naj jih napravi sposobne podpirati z orožjem ono, kar hočejo reči, in prisiliti ostali svet, da jih posluša, tedaj stojimo pred zadnjim sodom, razen ako istočasno nikdar ne odnehamo prizadevati se, da se najde kaka druga rešitev.

Moramo čitati zgodovino civilizacije, kako je ta šla gori in dolje pod oblastjo sile. Pod to zgodovino pa se vije povest bojanja, ki je v nekaj urah po operaciji umrl.

Prvo operacijo želodca so izvršili sredi 18. stoletja in sicer na nekem kaznjencu, ki je bil obsojen na smrt. Operirani pa je v nekaj urah po operaciji umrl.

Prvo transfuzijo krvi iz človeku je izvršil 15. junija 1667 francoski zdravnik Jean Dennis.

Prvi pisalni stroj je leta 1850 sestavil Američan Samuel Francis, toda ta stroj je bil takoj velik, kakor kak klavir, zato ni prišel v rabo. Bolj praktičen pisalni stroj je izumil tudi Američan Christopher Sholes in je prodal to svojo iznajdbo tvrdki Remington & Sons leta 1873.

Med vsemi civiliziranimi državami je začela Nemčija prva rabiti stenski papir in sicer že leta 1670; toda papiralo se je tedaj samo sobe za ženske.

Prvi pisalni stroj je leta 1850 sestavil Američan Samuel Francis, toda ta stroj je bil takoj velik, kakor kak klavir, zato ni prišel v rabo. Bolj praktičen pisalni stroj je izumil tudi Američan Christopher Sholes in je prodal to svojo iznajdbo tvrdki Remington & Sons leta 1873.

Esperanto, svetovni jezik, je izumil poljski žid Ludwig Lazarus Zamenoff, živeč v Bjelisatu.

Končana je pojedina; na dvoru kralj v zabavo zdaj ukaže norcu dvornemu v imenu vseh, da moli naj.

Je norec kapo z glave vzel, kraguljčke zlate vrgel proč, pobaran zmil si ves obraz, prav resno v družbo dvornega zroc.

Na svilnati poklekne stol, prikline glavo, govor: "O Bog, v nebesih, prosim Te, usmiljen bodi norec mi!"

Za greh je kazen pravi lek in pa pokora zvršena; ni milosti, ki zlo srce bi dobro kdaj pretvorila.

Po krivih potih stopa svet, v pregrehe razne zakopan; od Tebe proč,—o večni Bog drži se, kaže, dan na dan.

Z nogami največ blatnimi teptamo, v obče rožno pot in roku kruto, stisnjeno sosedom kažemo povsod.

"Pravičnost in resnico se prezira, rado meče stran; bese prijaznih najti ni; gospški—revnih tlači stan.

"Za greh zdravila zemlja nam ne daje leka pravega, ker človek zlu je nagnjen le in če živi brez Boga."

"Napak številnih svojih svet priznati noče pred Teboj. Sramota zanj!—O, Bog in ej, usmiljen je Ti z menoj!

V dvorani zdaj nastane molk; na vrt se kralj potri poda— "Usmili Bog se norca me!"

hitu mu izdih tja do nebe.

Ivan Zupan.

Zanimivosti iz zdravniške vede

Najstarejša učna knjiga za ranoceljstvo je papirov zvitki iz l. 2800 pred Kristusom. Našli so ga v Egiptu. Ni pa cel, temveč obravnavata le 48 ranocelniški primerov.

Irška je imela prvo bolnišnico v zapadni Evropi. Ustanovila je to bolnišnico knezige.

RAZNE ZANIMIVOSTI

V mestecu Autun blizu Dijona na Francoskem se vrši vsako leto na dan 3. septembra procesija, v kateri prenašajo relikvije sv. Lazarja, katerega je po svetopisemskem zatrdil Ježus obudil od smrti. Na podlagi legende se je Lazar po Ježusovi smrti s svojo sestro Marijo in Marto preselil na Francosko in je postal v mestu Marseilles prvi škof.

Plače na Japonskem so zelo nizke. Tako ima ministrski predsednik samo \$3,000 letne plače. Delavke po tovarnah zaslužijo po \$1.50 na teden za 70-urno delo. Družina štirih oseb se lahko preživi z 20 centov na dan, ker je tudi živež zelo poceni. Tudi lepo oblike so dobi ondi že za \$5.

Elbrus je najvišja gora na Kavkazu, ki je visoka 5,600 metrov. Sovjetska vlada, ki zelo hlepri po rekordih, pa hoče sedaj 100 m pod vrhom zgraditi velik turistički hotel, ki bo obenem planinsko zavetišče, višinsko zdravilišče in opazovalna postaja. Ker pa na vrhu te visoke gore divijo navadno veliki viharji, je arhitekt sedaj našel tako rešitev zunanjosti nove zgradbe, da bo novi hotel dobil oblike zrakoplova, da se bo lahko bolj uspešno upiral viharjem. V hotelu bo prostora za 200 ljudi. Težko pa bo spraviti v tako višino trdbeni material in pa živež. Vsa zgradba spominja nekam na gradbo babilonskega stolpa.

DRESIRANE ČEBELE

O dresiranih bolhah smo že slíšali. Morda je kdo kje v takem cirkusu dresirane bolhe udi že sam videl. Sedaj pa poročajo o dresiranih čebelah.

Najdražjo operacijo so pred nekaj leti izvršili v Ameriki. Mladi siamski kralj je težje obolel na levem očesu in moral se je pod

K. S. K.

JEDNOTA

Ustanovljena v Jolietu, III., dne 2. aprila, 1894. Inkorporirana v Jolietu,
državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.
GLAVNI URAD: 351 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.
Telefon v glavnem uradu: Joliet 5448; stanovanje gl. tajnika: 9448
Solenost: 11.68%

Od ustanovitve do 31. oktobra, 1939 znaša skupno izplačana podpora \$7,257,037

ČASTNI PREDSEDNIK: FRANK OPEKA, NORTH CHICAGO, ILL.

G L A V N I O D B O R N I K I

Glavni predsednik: JOHN GERM, 517 East "G" St., Pueblo, Colo.

Prvi podpredsednik: JOHN ZEPFRAN, 2723 W. 15th St., Chicago, Ill.

Drugi podpredsednik: MATH PAVLAKOVICH, 4715 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.

Treći podpredsednik: JOSEPH LEKSEN, 185-22nd St., N. W., Barberton, O.

Cetrti podpredsednik: MIKE CERKOVNIK, P. O. Box 267, Ely, Minn.

Peta podpredsednica: JOHANA MOHAR, 1135 Dillingham Ave., Sheboygan

Wisconsin.

Sesti podpredsednik: GEORGE PAVLAKOVICH, 4573 Pearl St., Denver, Colo.

Glavni tajnik: JOSEP POLUTNIK, 1711 E. 30th St., Lorain, O.

Pomožni tajnik: LOUIS ŽELEZNÍKAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Glavni blagajnik: MATT F. SILANI, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Duhovni vodja: REV. MATH BUTALA, 410 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Vrhovni zdravnik: DR. M. F. OMAN, 6411 St. Clair Ave., Cleveland, O.

N A D Z O R N I O D B O R

FRANK J. GOSPODARIC, 300 Ruby St., Joliet, Ill.

MARTIN SHUKLE, 811 Avenue A, Eveleth, Minn.

RUDOLPH G. RUDMAN, 400 Burlington Rd., Wilkinsburg, Pa.

P O R O T N I O D B O R

JOHN DECMAN, 1102 Jancey St., Pittsburgh, Pa.

AGNES GORIŠEK, 533 Butler St., Pittsburgh, Pa.

JOSEPH RUSS, 1101 E. 6th St., Pueblo, Colo.

JOHN OBLAK, 215 W. Walker St., Milwaukee, Wis.

WILLIAM F. KOMPARE, 9206 Commercial Ave., So. Chicago, Ill.

UREDNIK IN UPRAVNIK GLASILA

IVAN ZUFAN, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

VODJA ATLETIKE

JOSEPH ZORG, 1045 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikažejo se Jednote, na se podlijo na glavnega tajnika JOSIPA ZALARJA, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.; dopise držuvene vesti, razna naznanja, oglase in naročino pa na GLASILLO K. S. K. JEDNOTE, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

NAGRADE V JUBILEjni KAMPAJN K. S. K. J.

NAGRADE ZA ODRASLE:

Nagrade za nove člane odraslega oddelka:

Za \$ 250.00 zavarovalnine	\$ 1.00
Za \$ 500.00	" 2.00
Za \$ 1000.00	" 4.00
Za \$1500.00	" 6.00
Za \$2000.00	" 8.00
Za \$2500.00	" 12.00
Za \$3000.00	" 16.00
Za \$3500.00	" 20.00

NAGRADE ZA MILADINSKI ODDELEK:

Za vsakega novega člana (ico) "A" in "B" razreda ali certifikata \$1.00. Za 20 letno zavarovanje "FF" razreda so določene sledeče denarne nagrade:

Za \$ 250.00 zavarovalnine	\$ 2.00
Za \$ 500.00	" 3.00
Za \$1000.00	" 4.00

NAGRADE ZA POSAMEZNIKE:

Za članov (ic), ki bodo v tej kampanji dosegli najvišje zavarovalnine nad \$35,000.00 se bo povabilo kot častne goste gl. Jednotnega odbora na prvi letni sej v novem Jednotnem gl. uradu meseca januarja 1940.

V slučaju da bi tozadne skupni stroški znašali manj kakor \$100.00, bo dobil dotičeni zmagovalce ali zmagovalka razliko do \$100.00 v gotovini izplačano.

NAGRADE POSAMEZNIK DRUŠTVOM:

Denarne nagrade za krajevna društva:

Odrasli oddelki:

Za 5 članov	\$ 5.00
Za 10 članov	12.50
Za 15 članov	22.50
Za 20 članov	35.00
in za vsakih 5 članov več	\$10.00

Mladinski oddelki:

Za 5 članov	\$ 2.00
Za 10 članov	4.50
Za 15 članov	7.50
Za 20 članov	11.00
in za vsakih 5 članov več	\$ 4.00

Nagrade v gotovini za posameznike in društvu se bodo sele potem izplačale, ko je novi član(ica) vplačal že 6 svojih mesečnih asesmentov.

DRUŠTVA, KI BODO ZMAGALA:

Društva, ki bodo popolnoma ali v celoti dovršila svojo zgradbo pred zaključkom kampanje, se bo vpisalo na KSKJ, častno pličo, ki bo za stalno izoblažena pri glavnem vhodu novega Jednotnega urada na 351-355 N. Chicago St., Joliet, Illinois.

IZPLAČANA CENTRALNA BOLNICA PODPORA ZA MESEC OKTOBER, 1939

Dr. Čert.

št. št. Ime Vsota

3 11225 Frank Zadel S 14.50

3 6752 Joseph Klepec 38.00

3 12558 Joseph Verbic 38.00

3 253 Joseph Klemencic 28.00

3 266 John Papich 4.00

4 13359 Mary Erchul 30.00

4 1525 Edward Tezak 8.00

4 34236 Louis Ahcin 33.00

4 1803 Angela Cvetan 32.00

4 2865 Anna Zobitz 9.33

4 9189 Joseph Brula 9.33

4 1455 Vida Papeš 20.00

4 492 Rose Zalar 10.33

5 2509 Rudolph Shebat 32.00

5 28698 Frank Kobilsek 28.00

5 7284 Alex Sever 15.00

5 20741 Frank Ajster 11.00

5 22739 Anton Ajster 28.00

11 2001 Dorothy Undesser 35.00

11 4702 Frances Zakovsek 34.00

14 2409 Joseph Severinski 29.00

14 2874 John Turk 26.00

14 25906 Philip Crnkovich 9.33

15 9970 Stefan Janderle 14.00

16 798 Rose Blatnik 15.50

16 1172 Math Lushine 42.00

16 790 Johanna Stefancich 27.00

17 16057 John Mocivnik 10.00

20 30671 Rudolph Perlich 12.00

20 7596 Alojzija Vlasich 28.00

20 2761 John Jelich 40.00

20 7596 Alojzija Vlasich 28.00

20 14909 Mary Mesich 29.00

21 2881 Mary Delach 23.00

23 27835 Frank Collarik 28.00

23 DD600 Alex Collarik 28.00

23 DD600 Alex Collarik 22.00

23 13264 Martin Rakci 38.00

25 30020 Anthony Maizel 22.00

22 27610 Joseph Mervar	30.00	166 4442 Matilda Niksic	15.00
55 DD830 Anna J. Volk	24.00	166 4442 Matilda Niksic	14.00
55 D4131 John Gornik	15.00	166 14154 Lucille Grahovac	14.00
55 33132 Rudy Judnich	16.00	167 32518 Mary Kotnik	16.00
55 34313 Anton Plaut	28.00	166 32873 Ann Sedej	11.00
55 24208 Anton Bayuk	22.00	166 D-24 Anna Pazun	13.00
55 16174 Matt Zakrajeck	22.00	166 D-24 Anna Pazun	18.00
55 D6469 Frank Saya	34.00	166 16559 Josephine Baron	35.00
55 18715 John Kuretic	11.68	166 1924 Frank Erzen	12.33
55 6658 Joseph Golobich	12.00	166 15866 Joseph Konchan	18.00
55 7144 Martin Russ	31.00	166 27935 Frank Kovacic	35.00
55 25452 John Zeleznikar	10.33	166 D-1678 Mary Milatovic	3.50
55 16512 Mary Fink	30.00	166 D-804 Frances Lovko	35.00
55 1590 Viola Kostrinos	30.00	166 26162 John Hrovat	7

Sueški prekop

Mornka pet v starem veku

Sredozemsko morje je bilo skozi ves stari vek in globoko v srednji ves "središče sveta." Egipčani, Feničani, Kartagani, Grki se zapovratijo izmenjavojo kot glavni mornarji in trgovci. Obzorje Sredozemskega morja skušajo polagoma razširiti. En izhod je skozi "Herkulove stebre"—Gibraltar. Toda v tej smeri ni nobenega prilagodljivega središča. Anglija je bila še v Cesarjevem času popolnoma divjaška. Na vzhodu pa so močna kulturna sredinja: za Arabijo ležita Mezopotamija in Indija, Sinajski polotok je najbljžja skupina točka Afrike in Azije proti Evropi. Cesta iz Azije v Afriko poteče preko njega. Sinajski polotok spaja te dve celini. Ali ker je že v starem veku morje bilo vezalo ljudi kot kopnina, ni čudno, da so že takrat prišli na misel o napravi morske poti iz Sredozemskega morja na Vzhod.

Že v 14. stolnici pred Kristusom sta poskušala egiptovska faraona Setos I in Ramses II napraviti prekop od Nila na jezero Timza, od tam pa do Rdečega morja, da bi mogla svoje ladje v prevažati iz enega morja v drugo. Ta prekop je najbrž propadel zaradi malomarnosti. Šele v 7. stolnici pred Kristusom so začeli graditi kanal od Bubastisa na Nilu do Patumosa v Arabskem zalivu. Ker bi po neki preročbi moral kanal služiti barbamom, Feničanom, ga niso dovršili, čeprav je 12,000 ljudi z življenjem plačalo gradnjo. Končal ga je nazadnje Darej Histapis (521-486 pred Kristusom), Ptolomejci pa so ga dalej izpopolnjevali. V Kleopatrinem času je bil že zasut, a za časa Trajane spet popravljen. Ob propadanju rimskega cesarstva in preseljevanja narodov se o njem nič ne sliši. Arabci, na prednem trgovskem ljudstvu, so imeli posebno korist od zvezne Egipta z Rdečim morjem. Zato je Anos, vojskovođa kalifa Omarja, obnovil kanal do Rdečega morja. V glavnem so ga uporabljali za prevažanje žita. V 8. stolnici po Kristusu je bil prekop spet neuporaben.

Benečani so večkrat namegalni obnoviti prekop, da s tem okrepe svojo trgovino, ki je mnogo trpel zaradi dolge poti okoli Rta dobrega upanja (v Južni Afriki). Nemški filozof Leibnitz je pisal o vprašanju prekopa francoskemu kralju Ludoviku XIV. Sultan Mustafa in voditelj mamelukov Ali Bej sta se prav tako zanimala za načrte o kanalu. Vse zastonj. V začetku novega veka je bilo za take načrte še manj upanja, ker je Sredozemlje nehalo biti središče sveta. Glavna trgovska pota so se prestavila na Atlantski ocean. To je doba velikih odkritij in velikih mornarjev. Kdo bi se tedaj brigal za Suez!

Novo življenje

Evropa je postalna v 18. in 19. stolnici kolonizatorska sila. Angleška osvaja Indijo, Avstralijo, dele Afrike in koncesije na Kitajskem. Francija se useda v Indokin. Promet v zahodno Azijo postaja vedno večji. To niso le pustolovska osvajanja in navadno ropanje, ampak se uvaja redna trgovina. Pot okoli Afrike je dolga in draga za vedno poslovanje. Vojna in pospešila graditev nujno potrebnega prekopa. Napoleon se ni zadovoljil samo s "kontinentalnim bojkotom" Anglije. Imel je daljnosežnejše načrte: Anglija je pomorska država, njen "biser v kroni" za parnike, a za praktike glavnih vovnih doktorjev je bila — Indija. In Napoleon se je odločil, da napačne Anglije v Indiji. Za to je izbral najkrajšo pot — skozi

Egipt. Zato je naročil inženjeru Lepereju ob času a pripravilni so celo vprašanje, če je naprava prekopa sponh mogoča, ker je prišel Lepere do načnega rezultata, da je površina Črnega morja za 9,90 m višja od Sredozemskega. Nartti so propadli za 50 let.

Leta 1841. so angleški oficirji dokazali Leperevo napako.

Leta 1847. in 1855-56. začne avstrijski državljan Negrelli preiskovati ozemlje. Na podlagi teh raziskovanj predloži neki komisiji v Parizu svoj skrbno sestavljeni načrt (1856). Načrt so sprejeli leta 1858. Negrellija je egiptovski podkralj Said imenoval za glavnega nadzornika sueških del. 1. oktobra leta 1858. je Negrelli umrl.

Veliko delo Ferdinanda, Lessepsa.

Vse Negrellijevi načrte je takoj kupil francoski inženjer Lesseps. Ustanovil je delniško družbo za napravo kanala pod naslovom "Compagnie universelle du canal de Suez." Kapital 200 milijonov frankov se je vpisoval v 400 tisoč delnicah po 500 frankov. Odziv na vpopisovanje je bil velikanski. V manj kot mesecu dni so prodali 314,494 delnice. Nad 200,000 delnic je ostalo v Franciji, 96,000 jih je vzel osmansko cesarstvo (Egipt je bil v tem času še pod turško nadvlado. Anglija, Avstrija, Italija, Rusija in Združene države so se držale popolnoma na strani. Ostank 85,000 delnic je vzel egiptovski podkralj Said paša.

Družba je dobila koncesijo od egiptovskega podkralja za 99 let, potem pa pride kanal v egiptovsko last. Lesseps je odšel v Carigrad, da dobi dovoljenje turškega sultana, toda angleška diplomacijia mu je motila račune. Strah pred Napoleonom je bil že vedno močan. Pozneje je lord Palmerston izjavil Lessepsu, da je po mišljenu britanske vlade tak kanal nemogoč, in če bi ga naredili, bi ogrožal britansko morsko premoč. In to bi pomenilo vmešavanje Francije na Vzhodu. Zaradi tega je dal sultan dovoljenje še leta 1866.

Lessepsov načrt je bil: prekop Port Said—Suez.

25. aprila 1859 so zasadili prvo lapoto v Port Saidu, na severnem koncu prekopa. Po pogodbi z Egiptom so morali zaposliti samo domače delavce oziroma mora Egipt preskrbiti delovne moči. Ponovil se je primer iz časov faraona. Neka: smrt je grozno razsajala med egiptovskimi falahi; na zadnjih jih morajo zamenjati evropski delavci.

Obseg dela je bil velikanski. Leta 1862. je družba uporabljala 1800 velblodov, od tega 1600 samo za donašanje pitne vode za 25.000 delavcev. Šele decembra 1863 so napravili kanal za sladko vodo iz Nila. S tem so prihranili na leto 3 milijone frankov. — 28. marca 1869 se je združila voda iz obeh morij.

16. novembra 1869 so kanal odprli promet in takoj je zapolnil 68 ladij iz Sredozemskega in Rdečega morja.

Kanal je dolg 161 km, širok 60 do 110 metrov na površini, na dnu 22 metrov, globok 8 metrov. Sčasoma so globino in širino povečevali. Vse delo je stalo 19 milijonov angleških funtov sterlingov, ali okrog 95 milijonov dolarjev.

Zakaj je bil kanal zgrajen?

Pri gradnji Sueškega kanala sta bila važna dva povoda: neposreden in posreden zaslužek. To drugo, kar se imenuje napredovanje znanosti, tehnike in človeške civilizacije, je bilo glavna pobuda inženirjem. Velikanske sile so bile namreč izbrali najkrajšo pot — skozi

prihranjene s pomočjo tega kanala. Pot iz Evrope v Azijo se je skrajšala skoraj za polovico. Od Hamburga do Bombaya (Indija) je mimo Rta dobrega upanja 11,220, skozi Suez pa 6,420 morskih milij. Pot je skrajšana povprečno za 45 odstotkov. Celo iz Amerike, z njene vzhodne obale, iz Newyorka, je na Kitajsko blize skozi Suez kakor skozi Panamo, na Japonsko sta obe poti skoraj enako dolgi.

Promet skozi kanal je bil vedno večji, svetovna trgovina

se je vedno bolj razvijala; Evropa je bila do svetovne vojne prva trgovska celina in matice velikanskih kolonij. Leta 1932. je bil promet skozi Suez naslednji: število ladij 5,032, neto ton 28,340,000, število potnikov, ki so plačali takso, 261,774. Povečanje prometa se najbolj vidi v vedno večjih domičkih. Danes spada Sueški kanal med najdonosnejša podjetja na svetu (razen oborževalne industrije). Dohodki so znašali leta 1880. 42 milijonov frankov, l. 1914. 125 milijonov frankov in leta 1927. 784 mil. frankov.

Borba za kanal

Kanal se je, razen onega angleškega nagajanja, mirno vodil, toda kmalu je izval manjše in večje diplomatske borbe. Eno glavnih je bilo vprašanje pristojbine. Leta 1873. se je sestala v Carigradu mednarodna komisija, da bi regulirala cene, tarife, tonazo itd. Tu so določili pristojbino 10 frankov od registrske tone, toda ta pristojbina naj bi se soražmerno z naraščanjem prometom nižala.

Leta 1875. je kupila Anglija od egiptovskega krediva 176,502 delnice za 3,976,582 funtov. (To je do danes že osemkrat povrnjeno.)

Leta 1876. je Anglija sklenila z družbo pogodbo v znižanju taks, ker so največ angleške ladje vozile skozi kanal (skoraj 50 odstotkov). Angleški lastniki ladij se še nadalje borijo za znižanje taks. Nekoč so celo zagrozili, da bodo napravili nov kanal.

Po prvotni koncesiji morajo pristojbine enake za vse narode. Posebne pogodbe so prepovedane. Kanal je kot "nevtralni prehod" odpril za ladje vseh narodov brez razlike. Vprašanje nepristranosti je prišlo v težave leta 1881. do 1882., za časa egiptovske krize. Naslednje leto je povojnik britanske sredozemske mornarice sir Garnet Wolsey za 4 dni ustavil promet skozi kanal. Končno so leta 1888. na konferenci v Carigradu podpisali Velika Britanija, Nemčija, Francija, Španija, Hollandija, Italija, Rusija in Turčija konvencijo o Sueškem kanalu, da mora biti vedno svoboden in odprt, v času vojne ali miru, za vsako trgovsko in vojno ladjo brez razlike za stave. Velika Britanija je postavila neke pridržke, da priznava konvencijo le toliko časa, dokler uresta položaj, namreč "sedanjemu prehodnemu in izjemnemu stanju Egipta" — in dokler ne bo ovirala svobode angleškega udejstvovanja. V angleško-francoski pogodbi leta 1904. je Velika Britanija vendar izjavila, da popolnoma pristaja na konvencijo.

Leta 1900. zahteva družba od egiptovske vlade podaljšanje koncesije, a egiptovski parlament zahtevalo odbije. V začetku vojne je proglašila Anglija svoje varuštvu nad Egiptom ter so obenem upravo in obrambo kanala prevzemele britanske vojaške oblasti. Kanal je postal egiptovska bojna fronta, ki so jo branile angleške in francoske čete. Odpril je bil kanal samo zavezniškom in nevtralnim državam. L. 1922., ko je Anglija prizna-

la neodvisnost Egipta, je zadržala nadzorstvo nad Suezom.

Uprava kanala

Sueška družba je zasebna kapitalistična družba. V upravnem odboru je 1 Hollande, 10 Angležev in 21 Francov. Od 10 Angležev 3 predstavljajo vladivo, 7 pa ladjarne v tem trgovske koristi Velike Britanije, Francoska vlada v tem popolnoma francoskim posljetju nima delnic, toda prej zaslubi na pristojbinah (leta 1926. 27 milijonov francov).

Italija zahteva sedaj mesto v upravi in znižanje pristojbin. Francoski list "Epoque" odgovarja na to, "da ima kanal mednarodni značaj, da je za vse enak in po tem ne more biti v službi korist katere koli posamezne države. Kanal je vedno bolj razvijala;

Evropa je bila do svetovne vojne prva trgovska celina in matice velikanskih kolonij. Leta 1932. je bil promet skozi Suez naslednji: število ladij 5,032, neto ton 28,340,000, število potnikov, ki so plačali takso, 261,774. Povečanje prometa se najbolj vidi v vedno večjih domičkih. Danes spada Sueški kanal med najdonosnejša podjetja na svetu (razen oborževalne industrije). Dohodki so znašali leta 1880. 42 milijonov frankov, l. 1914. 125 milijonov frankov in leta 1927. 784 mil. frankov.

Italija zahteva sedaj mesto v upravi in znižanje pristojbin. Francoski list "Epoque" odgovarja na to, "da ima kanal mednarodni značaj, da je za vse enak in po tem ne more biti v službi korist katere koli posamezne države. Kanal je vedno bolj razvijala;

Evropa je bila do svetovne vojne prva trgovska celina in matice velikanskih kolonij. Leta 1932. je bil promet skozi Suez naslednji: število ladij 5,032, neto ton 28,340,000, število potnikov, ki so plačali takso, 261,774. Povečanje prometa se najbolj vidi v vedno večjih domičkih. Danes spada Sueški kanal med najdonosnejša podjetja na svetu (razen oborževalne industrije). Dohodki so znašali leta 1880. 42 milijonov frankov, l. 1914. 125 milijonov frankov in leta 1927. 784 mil. frankov.

Italija zahteva sedaj mesto v upravi in znižanje pristojbin. Francoski list "Epoque" odgovarja na to, "da ima kanal mednarodni značaj, da je za vse enak in po tem ne more biti v službi korist katere koli posamezne države. Kanal je vedno bolj razvijala;

Evropa je bila do svetovne vojne prva trgovska celina in matice velikanskih kolonij. Leta 1932. je bil promet skozi Suez naslednji: število ladij 5,032, neto ton 28,340,000, število potnikov, ki so plačali takso, 261,774. Povečanje prometa se najbolj vidi v vedno večjih domičkih. Danes spada Sueški kanal med najdonosnejša podjetja na svetu (razen oborževalne industrije). Dohodki so znašali leta 1880. 42 milijonov frankov, l. 1914. 125 milijonov frankov in leta 1927. 784 mil. frankov.

Italija zahteva sedaj mesto v upravi in znižanje pristojbin. Francoski list "Epoque" odgovarja na to, "da ima kanal mednarodni značaj, da je za vse enak in po tem ne more biti v službi korist katere koli posamezne države. Kanal je vedno bolj razvijala;

Evropa je bila do svetovne vojne prva trgovska celina in matice velikanskih kolonij. Leta 1932. je bil promet skozi Suez naslednji: število ladij 5,032, neto ton 28,340,000, število potnikov, ki so plačali takso, 261,774. Povečanje prometa se najbolj vidi v vedno večjih domičkih. Danes spada Sueški kanal med najdonosnejša podjetja na svetu (razen oborževalne industrije). Dohodki so znašali leta 1880. 42 milijonov frankov, l. 1914. 125 milijonov frankov in leta 1927. 784 mil. frankov.

Italija zahteva sedaj mesto v upravi in znižanje pristojbin. Francoski list "Epoque" odgovarja na to, "da ima kanal mednarodni značaj, da je za vse enak in po tem ne more biti v službi korist katere koli posamezne države. Kanal je vedno bolj razvijala;

Evropa je bila do svetovne vojne prva trgovska celina in matice velikanskih kolonij. Leta 1932. je bil promet skozi Suez naslednji: število ladij 5,032, neto ton 28,340,000, število potnikov, ki so plačali takso, 261,774. Povečanje prometa se najbolj vidi v vedno večjih domičkih. Danes spada Sueški kanal med najdonosnejša podjetja na svetu (razen oborževalne industrije). Dohodki so znašali leta 1880. 42 milijonov frankov, l. 1914. 125 milijonov frankov in leta 1927. 784 mil. frankov.

Italija zahteva sedaj mesto v upravi in znižanje pristojbin. Francoski list "Epoque" odgovarja na to, "da ima kanal mednarodni značaj, da je za vse enak in po tem ne more biti v službi korist katere koli posamezne države. Kanal je vedno bolj razvijala;

Evropa je bila do svetovne vojne prva trgovska celina in matice velikanskih kolonij. Leta 1932. je bil promet skozi Suez naslednji: število ladij 5,032, neto ton 28,340,000, število potnikov, ki so plačali takso, 261,774. Povečanje prometa se najbolj vidi v vedno večjih domičkih. Danes spada Sueški kanal med najdonosnejša podjetja na svetu (razen oborževalne industrije). Dohodki so znašali leta 1880. 42 milijonov frankov, l. 1914. 125 milijonov frankov in leta 1927. 784 mil. frankov.

Italija zahteva sedaj mesto v upravi in znižanje pristojbin. Francoski list "Epoque" odgovarja na to, "da ima kanal mednarodni značaj, da je za vse enak in po tem ne more biti v službi korist katere koli posamezne države. Kanal je vedno bolj razvijala;

Evropa je bila do svetovne vojne prva trgovska celina in matice velikanskih kolonij. Leta 1932. je bil promet skozi Suez naslednji: število ladij 5,032, neto ton 28,340,000, število potnikov, ki so plačali takso, 261,774. Povečanje prometa se najbolj vidi v vedno večjih domičkih. Danes spada Sueški kanal med najdonosnejša podjetja na svetu (razen obor

OD NIŠE DO NIŠE

VAŠKA POVEST
Napisal Franjo Jakšić

Pred Kepčeve domačijo se vstopijo v krogljico, da odpojo do konca.

"Može!... Kar v našo hišo potje. Nocoj tako ne morem spati od veselja.... Baba je popoldne prinesla za pet vinarjev poteleja, pa naj pogori v čast božj!"

Tako jih je povabil 'vojvoda' v svojo hišo, in so res šli, ker to je že tako v Kozjem repu, da kadar je treba, drže skupaj. Še iz drugih hiš so pritisnili skupaj, potlej je bilo pa veselje.

"To smo jih!... Nocoj smo jih pa!... Hren je kar grčal.... Še babe so se bile postavile!"

Vse prek so se bahali pa krohotali, da se je hiša tresla.

"Ali nisem dejal, da bo zmagala naša?" je povzel Kepčec. "Pa je tudi. Ali kaj šele bo. Nevesto dobimo iz Sela. V Kozjem repu bo imel Lazar zeta!... Jaz tako rečem: Zmaga je naša — pa še vi recite tako!"

"Zmaga je naša!"

Tako so se dolgo zabavali pri Kepcu; ves Kozji rep je bil v veselju. Samo tam v zadnjih hiši, kjer je samovala Gornica, je bila žalost. Barbičeva nesreča jo je potrla. Jokala in tarnala je: "To je kazen božja!... Jej, jej, kaj šele bo?"

Bala se je za sina, zato je iskreno molila takrat....

V soboto zjutraj potem so Barbiči pokopali na svetokriškem pokopališču. Spremenil so ga Seljanji skoro si od kraja, zakaj čas so imeli in pa nekako dolžnost, ker je bil kakor domaći v vsaki hiši. Morda so se tudi nekoliko bali, da bi ne hodil nazaj, ker je kmatica Liza rekla svoji prijateljici: "Saj sedaj ga menda ne bo nazaj, ko smo ga tako lepo spravili."

"Menda vsaj ne!... Dovolj nam je že prizadejal."

"Bo treba še za mašo dati!" In sedaj počiva Barbič na svetokriškem pokopališču, tam kjer spe mirno drug poleg drugega, Kozjereci in Seljanji. Gornikov Anton in Lazarjeva Ančka sta

Konec.

A. ABSEC:

BELA KRAJINA—BISER SLOVENSKE ZEMLJE

Moj nenaden prihod je iznenadel prijatelja. Noč je že bila, zato se me ni nihče nadejal.

"Jutri bo planinsko slavlje na Mirni gori. Če hočeš, pa pojdi tudi midva, vse se spravlja gor, vreme bo, mislim, tudi lepo, vsaj danes je tako kazalo. Samo ostati boš moral precej zgodaj, študentje pa radi dolgo potegnemo, postelja pa ne bo hotela z nama."

Nisem hotel zamuditi ugodne prilike, da ne bi šel na Mirno goro (1.048 metrov), na belokranjski Triglav. To bi se mi smejali, ki bi rekeli, da sem bil dva meseca med Belokranjci, pa nisem bil na tem vrhu in mogoče še vedel ne bi da sploh je.

Jutranja zarja je že osvetljava nebo, ko sva se z Jožetom podala na pot, seveda ne brez daljnogleda. Pot je potekala skoz in skoz navkreber, vendar ne prestrmo. Sla sva skozi Rodine, ki so zasajene v vinski trto. Sredi pobočja je lepa nemška šola, ki že 19. leto samicu, stene pokajo in zid se kruši. Ob redkih veselicah se zbore v njej mladina in piše. Nisva bila sama. Iz vseh vasi so se stekale cele trume mladih fantov in deklet, ki so si z ubranim petjem krajšali dve uri dolgo pot.

"Kje pa imate skrito Mirno goro?" se posalim.

"Človeku, ki ni bil še nikdar na njej, se pač zdi, da se je v zemljo udral. Gozd nam zapri pogled. Malo prej, ko bomo na njej sami, jo bomo videli."

skriti za pestrostjo narodnih krogajo in vas zvezdavo gledajo. Otroci vas hitro obkrožijo in nadlegujejo za tobak in za dinar. Živijo od beračije in tativine. Tu kopljajo tudi rjavim premog, ki ga pa morajo voznički voziti na pol ure oddaljeno in druge podobne igre. Nato je sledila v domu in zunanj na travniku zabava, ki se je razvila v pravo ljudsko veselico. Lep razgled se nam je nudil od tu. Cela Bela Krajina, od severozapada, kjer se dvigajo mogočni Gorjanci, do jugo-vzhoda, kjer jo z zelenim pasom obrobila polpa se vidi in celo velik del sosednje Hrvatske do Karlovca in naprej do Zagreba.

S kolesom čez Crnomelj v Stari trgu, Metliko in Semič

Dne 10. avgusta sva jo z Jozetom s kolesi mahnila na daljšo turnejo. Tovarniški dimniki so naju opozorili, da se nahaja v bližini središča Bele Krajine, Črnomelja, ki je njen politično, kulturno in gospodarsko središče. Mesto leži ob Lahinji. Ima novo, moderno kopalische, velik valjčni mlin in parno žago. Ozkotorna železnica, ki je obravala pičilih osem let in je zvzila ogromne vzdoljne lesa iz Auspergovih gozdov, je že razdrta. Ali je zmanjšalo lesa ali je bilo premalo delavcev? Ne eno, ne drugo. Na kupe ga leži in gnej, med tem ko stotine delavcev stradajo. Vozniki so utihnili in redki delavci menda bolj pažijo na stare zaloge kot na novo delo. Preteklo leto so zanimali z merjenjem železniške proge, ki se naj bi tu odcepila na Vinico-Vrbovsko-Sušak. V tem primeri bi Slovenija po dolgem času dobila dobro zvezo z morjem, le žal, če ne bo samo pri merjenju ostalo. Dva kilometra pred Črnomeljem je pri Otovcu velik železniški viadukt, ki me malo spominja na borovniškega. Po bližnjih krajih je več podzemskih jam kot Krašnica v Petrovi vasi, Hajdučka jama pri Tribučah, a so vse neraziskane.

Kozjereci so pa zamerili, ker ni hotel Gorniko Anton več v njihovo selo. Kepčec je večkrat godrnjal: "Dič! Prej smo dobili dobr!... Hudimar se je opasel, pa mu je greben zrasel!"

Pa to nič ne škodi; na to jezo ga Gornikov Anton ob nedeljah brez skrbi izpije kak kozarec.

Konec.

Mož in žena sta se spogledala v simejala. Gornica pa ni hotela iz Kozjega repa, nato je sin še tako silil, da bi prisla k njemu. Vesela je bila sinove sreče in molila je zanj in za sinahoma tudi za Barbiča....

Kozjereci so pa zamerili, ker ni hotel Gorniko Anton več v njihovo selo. Kepčec je večkrat godrnjal: "Dič! Prej smo dobili dobr!... Hudimar se je opasel, pa mu je greben zrasel!"

Pod cerkvijo sv. Jurija na Rožancu je star judovski tempelj, kamor so se ljudje hodili skrivat, ko so prisli Turki v deželo. Tu sta dva stara moža več let kopala in premetavala skale, ker sta mislila, da je zakopano zlato tele. Pa ni bilo nič.

Nadaljevala sva pot proti Vinici, ko sem nenašoma zapazil čudno vas. Majhne, lesene, s slamo krite bajte so zaprte, pred njimi pa so razprosterti šotori, okoli katerih poskakujejo cigančki. Je to Kanižariča-ciganska vas. Čudni so ti ciganji. V poletni vročini postavijo pred kočami šotor, po zimi pa se pred hudim mrazom zatečejo vanje. Tu kuha, se prinašali točo. Takoj ko so se zidali cerkev, so uime prenehale. Na Planini, kjer se začne pot strmo vzdigovati, sem slišal nemško govorico, pa tudi napisi na hišah so večinoma v nemškem jeziku. Čudno se mi je zdelo, da sicer med narodno zavednimi Belokranjci najdem Nemce. Kakor sem pozneje zvedel, znajo govoriti slovenščino, ali zaradi prevelike zagriznosti nočno. Naročeni so na list "Gotscheer Zeitung." Nekateri hodijo v Nemčijo krošnarit, odkoder se vračajo polni hvale in z navdušenjem pripovedujejo o novi, silni Nemčiji in o "fuehrerju."

Cetrt ure smo grizli kolena postrmini in šli takoj k maši. Pridiga je bila v nemščini, prav tako tudi petje.

Po maši se je na prostorni ravnini za cerkvijo razgrnila velika množica ljudi. Razpoloženje vseh je bilo veselo in zavoljno. Godba je zaigrala koracično in na plan je prišla vrsta mladih fantov in brhkih deklet, ki so zaplesali črnomaljsko kolo. Meščanske oblike so se morale sramežljivo

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

Posebni zakon za orožništvo na Hrvatskem

Zagreb, 22. okt.—(J. K.)—

V zvezi z organiziranjem orožničke brigade Banovine Hrvatske prinaša "Jutranji List" Vinice je še nekaj večjih našelj, ki pa so brez vsake zanimivosti: na levi Dragatuš, na desni pa Obrh, Stara in Nova Lipa.

"Člani posebne orožničke brigade Banovine Hrvatske bodo v bistvu nosili dosedanje uniforme, ali namesto dosedanjih kap dobe nove z grbom Banovine Hrvatske."

"Hrvatski List" pravi v zvezi s to vestjo, da bo imela orožnička brigada Banovine Hrvatske tri tisoč žandarjev.

Sestava novega senata v Jugoslaviji

Belgrad, 23. okt.—(J. K.)—

Ker je sedaj definitivno ugotovljeno, da se opozicionalne stranke ne bodo udeležile prihodnjih senatskih volitev, in ker so se vladine stranke in

BOŽIČNI PRAZNKI

Naši rojaki v starem kraju sedaj žive v upu in strahu, da jim bodo prihranjeni vojni grozoti. V takem kritičnem času vsakdo potrebuje toljalo v bodrih. Osredili jih boste, ako se jih spomnите s pismom ali kartico. Ako pa Vam razmere dopuščajo, jim pa pošljite mal dar v obliki denarne pošiljke. Mi denar se vedno posiljamo v staro kraj in zato tudi Vaše božanske pošiljke lahko za Vas izvršimo.

CENE ZA DENARNE POSILJKE

Din.	100...	250	Lir.	50...	\$ 3.15
200...	4.80	Lir.	100...	6.00	
300...	7.90	Lir.	200...	11.85	
500...	11.25	Lir.	300...	17.50	
1.000...	21.75	Lir.	500...	28.50	
2.000...	43.00	Lir.	1.000...	56.00	
5.000...	105.00	Lir.	2.000...	110.00	

Pri večjih zneskih sorazmeren počust. Vsi stroški so v teh cenah že vracanani. Pristojbina za brzjavno pošiljanje je \$1, za direkten brozav \$2.50. V dolarjih se posiljke sedaj ne morejo izplačevati. Ker so posamezne zvezne pošiljke, je treba, da nam pošiljete svojo pošiljko zgoda.

DRUGI POSLI

Kadar rabite pooblastilo ali kako drugo listino za staro kraj, ali če imate kak drug posel, je v Vašem interesu, da to obrnete na:

LEO ZAKRAJŠEK

GENERAL TRAVEL SERVICE, INC.

307 W. 72nd Street, New York, N. Y.

ŽELODCNO ZDRAVILO

(Importirano iz starega kraja)

Priporočljivo osim, ki trpe vsed želodčna ali črevesnega katarja, slabe prebave, zapeke, zabasnitosti in plinov v trebušu. — Cena \$1.00 s pošitino. — Naslov:

MRS. MARGARET LESKOVAR
507 E. 73rd St. New York, N. Y.

Plačane obresti po 3%

St. Clair Savings & Loan Co.

6235 St. Clair Ave. HEND. 5676

Cleveland, Ohio

VLOGE

v tej posojilnici

zavarovane do \$5,000.00 po Federal

Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Sprejemamo osebne in društvene virose

Plačane obresti po 3%

St. Clair Savings & Loan Co.

6235 St. Clair Ave. HEND. 5676

Cleveland, Ohio

skupine sporazumele glede na ter Landfried nenašoma oditi,

da opravi druge posle. Govori se, da zahteva Nemčija več rude, kakor pa bi je bila Jugoslavija v stanju dati.

Dobro delo boste storili ako pridobite kakega novega člena (co) za našo Jednoto.

BOŽIČ SE BLIŽA

Vel, ki imate v staro domovino še starče, sorodnike, prijatelje in znanke, se isti radi spomnite, posebno ob praznikih, kot je Božič v Novo leto. A ne samo, da se jih spomnите, tudi razveseliti jih želite s kakih primerenih darilom.... Najbolj primeren dar je denar.... Da bodo vaši dragi točno in v redu sprejeti to, kar jim pošljete, se vani svetuje, da se obrnete glede pošiljanja denarja na:

AUGUST KOLLANDER

Slovenski Narodni Dom

6419 St. Clair Ave.

CLEVELAND, OHIO.

KOLLANDER posilja denar v Jugoslavijo, Italijo in druge evropske države. Vsaka pošiljka je garantirana in je običajno izplačana v treh tednih. Cene dinarjev in liran so zelo ugodne.... Pri Kollanderju dobiti tudi jugoslovanske in italijanske znamke.

Nova

VELIKA KUHARICA

Po dolgoletnih izkušnjah in preizkušnjah je Felicita Kalinšek svojo veliko Kuharico vnovič spopolnila in predelala. Ta izdaja je sedaj osma, kar pomeni za slovenske razmere več kakor še tako gostobesedna reklama.

Na več kakor 700 straneh je strnila odilčna in priznana avtorica vsa stara in najnovije dogmati kulinarične umetnosti. Snov je obdelana nad vse pregledno. Izbiro receptov je izčrpna. TO JE NAJPOPOLEJŠE DELO, KI GA IMAMO NA TEM PODROČJU. Oprena knjiga je razkošna. Nešteje je slika v besedilu, 34 pa je novih hrvačnih tabel, ki jih je napisal Dragotin Humej....

Vsaka gospodinja, ki se zaveda svoje odgovornosti za zdravo in pravilno prehrano družine, si mora to knjigo omisliti. Vsaka gospodinja se mora namreč priučiti umetnosti, kako bo svojim domačim nudila zdravo hranilo v potrebnih izbihr in menjavi. Vsaka gospodinja bo hotela tudi svoje

IT'S NOT TOO LATE - CO-OPERATE, YOU'LL RATE

FOR GOD, HOME
AND COUNTRY.

NEW INSURANCE OVER \$900,000 MARK

LODGE NO. 206 STILL IN FRONT WITH 185%

By FATHER KAPISTRAN

MODERN EDUCATION

Mrs. Baruch in her book "Parents and Teachers Go to School" tells parents: "When a child shows jealousy of a new baby, don't say to him 'Johnny loves baby, but give him a little extra attention: Let him have a doll to jump on."

When baby offers to stab mother with a butcher knife, give him a saw-dust dummy to practice on first.

NOTHING SUPERNATURAL

For decades the main forces of the Church have sought to forestall the attempts of cranks to secure Federal help in establishing sex courses in our high schools. The Jesuits have been especially on guard. The Federal Public Health Service and Office of Education now boast that the U. S. Government is behind them in their latest manual: "High Schools and Sex Education." This book proposes to institute a course of sex instruction without using a new period for the same. Thus, the Literature Class, the Hygiene Class, the History Class, or any other period can be used to introduce a "frank" discussion on sex. The Catholic Church will always be sure that such strictly natural motives as "health" and "dangers of mating" will not be sufficient to guarantee public school students against impurity.

REFORMING THE REFORMATION

A Lutheran minister, Arthur Piepkorn, of Cleveland, surprised all good Lutherans in his church when he presented a liturgical service in his church which was all but the sacrifice of the Mass. More surprised were they when they learned he was merely following Martin Luther's own formula of 1523. Which shows how the reformers have deformed their reformation.

IKONS

Protestantism had its birth in scorning everything Catholic. This scorn was aimed at the Mass, the martyrs, saint veneration, statues, images. Only last month a New York minister on the radio could not "understand how Catholics can still make a big fuss over the remains of a so-called saint."

Today we are told that an Episcopalian minister in Kenilworth, Illinois, wishing to find a means of drawing the people to his church, succeeded in securing the poet Eugene Field's body for burial in his church. Now his visitors number 20,000 a year. O tempora. O mores!

MEMBER EXPIRES

Gilbert, Minn. Nov. 15.—Mrs. Agnes Semeja, 46 years old, a resident of this community for the past 26 years and wife of the secretary of St. Aloysius Lodge, No. 161, KSKJ, died Tuesday evening, Nov. 14, at her home. She was a member of the Catholic Women's council and lodge No. 196 KSKJ and two other lodges. Survivors include her husband, Michael; two daughters, Mrs. Arthur Columbo, Eveline, and Frances, at home; three sons, Michael, Jr., a member of the United States army; Edward, a student at the University of Minnesota, and Rudolph Peter, Gilbert; Mrs. Frank Krall, New Duluth, and Mrs. Frank Stretar, Cleveland, and one grandchild.

LODGE NO. 206 STILL IN FRONT WITH 185%

Twenty-six lodges launched a persistent offensive last week and pushed the KSKJ Building Membership Campaign closer to the goal. The work was so commendable that the total of insurance written to date now is \$900,750. The drive will close Dec. 31, and lodges have yet to write \$99,350 to give the KSKJ another triumphant success. At the present rate of co-operation, the goal is assured, and what's more it will be passed!

In registering the \$30,250 enlistment in the last report, two lodges, St. Anthony, No. 72, Ely, Minn., and St. Agnes, No. 206, topped the workers with \$3,000 each. The South Chicago lodge, repeatedly in campaign news, and the first to attain quota, enlarged on its collection of laurels by increasing its attainment to 185%. The ladies evidently are intent on making it 200% before the drive closes, which will give them a distinct record and honor. The Minnesotans' contribution has boosted their record which now gives them 52.5% of quota.

Leading the major lodges is still St. Josephs, No. 2 of Joliet, Ill., who have a quota of \$70,000, and who by their register of \$2,500 have come closer to their goal of which they have 93.2%. The Josephs, domiciled in the birthplace city of the KSKJ, deserve special mention for their fine work because they are one of the big lodges. However, the grand total of over 900 thousand is the result of the splendid cooperation given also by small lodges. In this drive, which is a KSKJ promotion, success depends on the co-operation of all. There are still some lodges which have not contributed even one new member. Predictions of the outcome of the drive are optimistic. However, let's also set another record by having the co-operation of all. To those lodges which have not to date enlisted one member: It's not too late! Co-operate, and you will rate . . . and so will the KSKJ! Just bring one relative or friend into your warm, congenial circle of Kay Jays and he will appreciate that he was introduced into one of the finest fraternal organizations in America. For the best in fraternalism, we say, "It's KSKJ!"

FLORISTS, COALS TIE FOR FIRST IN JOLIET KAY JAY PIN CIRCUIT

Joliet, Ill.—Two clean sweep victories were registered in the local Kay Jay bowling loop last Thursday evening when the Slovenic Coals and the Tezak Florists took over the Bluth Markets and the Hickory Markets respectively. In the other match the lowly Gorsich Food Marts perked up and snatched two games from the highly touted Kuhars. The Florists and Coals three bell victories left them safely ensconced in a tie for first place with 17 wins and 10 losses each.

In the process of winning their three games the Florists came within 14 pins of setting a new high single game mark with their 908 total. Two tough luck blows in the last frame upset the apple cart. High individual scores were: J. Madronich 214, L. Kuhar 213, F. Gregory 210, M. Gorsich, Jr. 208, and J. Bluth 200.

SPARES: The alleys were misbehaving terribly the last Coals. . . . See you then.

NEW CLUB FORMED

Cleveland, O.—Announcement is made of the organization of a new club at Euclid Central High School. It will be called the Slovenian Folk Study Club. Some 30 boys and girls, most of whom are of Slovenian ancestry, make up the club.

At present they are meeting once a week to carry out their program. Officers of the club are Marie Perme, president and Mildred Kovacich, secretary. The club expects to study aspects of Slovenian culture. They have begun to practice some of the Slovenian dances, and have organized a quartet. Some choral work will be a part of the activity, folk dances, a study of customs, and the presentation of short plays in the ancestral tongue. Some part of this program will be presented in some public appearances, both in conjunction with the music department programs. Prominent figures in these fields of Jugoslav culture will be invited to be present on social occasions. The group is sponsored by Ellington Fordyce, Dean of Boys in the high school. Several programs of Slovenian folk dances and music have been produced in this high school under Mr. Fordyce's direction, and the club just organized hopes to make this project a regular procedure. Club members are:

Helen Kosten, Bill Peklay, Robert Kraus, Jimmie Thomas, Mary Zajc, Violet Volpe, Rose Noda, Marie Perme, Edward Petkovsek, James Korthals, Stephanja Kraincic, George Kraincic, Anna Gregorc, Stanley Petkovsek, Tony Tomsic, Lillian Koller, Tony Pesek, Agnes Godec, Ludwig Medvesek, Josephine Medvesek, Francis Peklay, Ruth Wolpe, Joe Tomsic, Rudy Kinkoff, Elmer Perme, Ray Perme, Joe Kapler, Joe Novosel, Joe Wautchier, Frank Kosten, Mildred Kovacic.

**TO RATE
in the KSKJ
you must
CO-OPERATE**

**ATTENTION ALL OHIO
KSKJ BOOSTERS!**

A very important meeting of the Ohio KSKJ Booster Club will be held Sunday afternoon, November 26, in St. Vitus School, located at East 61st St., and Glass Ave., Cleveland, Ohio, promptly at 2 P. M. Please note that the time is 2 P. M., therefore endeavor to be there on time. The hosts for the meeting will be the officers and members of St. Vitus, No. 25 and Mary Magdalenes, No. 162.

Formal installation of the officers of the Booster Club for 1940 will take place at that time.

Trusting that each society of Ohio will be represented, I remain,

Mary E. Polutnik,
Secretary.

**ALIQUIPPANS TO
HOLD DANCE**

W. Aliquippa, Pa.—One of the gayest socials of the fall season will be held Nov. 25, when the Holy Family Society, No. 109, holds a dance in the Slovak Hall.

The committee anticipates making another real Kay Jay reunion and looks forward to seeing Jays from Canonsburg, Ambridge, Presto, Beaver Falls, McKees Rocks, Pittsburgh, and Bridgeport, Ohio.

The popular band booked for the engagement will strike up the tunes at 8 p.m. and dancing will continue. Refreshments, delicious and tasty, will also be served.

Come on, all you Pennsy Jays, come to Aliquippa and with the Jays "trip-pa" the light fantastic. You will be welcomed by a generous supply of Kay Jays smiles and an abundance of Kay Jay hospitality. Make that trip to Aliquippa!

PUEBLO JAYS VISIT CHI

Pueblo, Colo.—Two members of St. Joe's, No. 7, KSKJ, John F. Starr and Nick J. Mikatich, Jr., plan to take in the Notre Dame-U. S. C. pigskin game at South Bend, Ind., on November 25th.

The next day John and Nick plan to attend the pro game at Chicago. The two boys will then top their trip with a visit to friends in Joliet and incidentally will look over the new supreme office building to give it their official stamp of approval.

Brother Starr is the treasurer of the St. Joseph's lodge, No. 7, and Brother Nick, recording secretary.

GUILD TO MEET

Waukegan, Ill.—The Mother of God Actors' Guild will meet for its regular monthly meeting, Monday, Nov. 27, at 7:30 p. m. at the Mother of God Club Room. The contest winner, "Singapore Spider," will be presented Saturday evening at the Auditorium as entertainment for the bazaar which is being held this week. This play is the winner of the contest sponsored by the Recreation Department of the city of Waukegan.

**WOULD YOU LIKE TO
FREEZE?**

Absolutely not! Then why leave your friends out in the cold?!

Have them join that warm, congenial circle of Kay Jays that offer the best in the fraternal field!

***Your secretary will give you particulars.

FROM THE SUPREME OFFICE OF THE

KSKJ

OFFICIAL NOTICE

Following a ruling of the Supreme Committee, the mortuary assessment for the month of December 1939 will be waived for all members of the Adult Department who were admitted into the Union on or before December 31, 1937, or who have been members of the Union for a period of two years or longer.

The assessments for the members of the Juvenile Department are also waived for the month of December. All members enrolled in the Juvenile Department during the month of December are also free of assessments for that month.

In collecting assessments from members of the Adult Department for the month of December, all secretaries are urged to abide by the following instructions:

1. Those members who have been in the Society for a period of two years or longer will be obliged to pay an assessment of 42¢ for the month of December, plus assessment for sick benefit.

2. Those members who have been in the Society for a period of two years or longer, but who have increased the amount of their mortuary insurance on or after January 1, 1938, will be obliged to pay the mortuary assessment on the increased amount of insurance.

3. Those members who were admitted to the Union after January 1, 1938 will be obliged to pay the full assessment.

For the supreme office of the KSKJ

Joseph Zalar, Supreme Secretary.

OUR
PAGE
COOKING
SCHOOL

BY
FRANCIS
JANCER

Here are a group of choice new candies for the holiday season.

Cream Caramels

2 cups light corn syrup, 4 cups sugar, 1 pint cream, salt.

Cook very slowly till light brown, all of the above ingredients. Then add another pint of cream and cook again until light brown. Remove from fire and add 1 cup butter. Return to fire and cook until as hard in cold water as you want the caramels to be. Add nuts and vanilla and pour into a pan. When cold cut in squares and wrap.

English Toffee

2 cups granulated sugar, 1 1/2 cups butter, 2 tablespoons water, 2 cups blanched almonds, 1/2 cup grated sweet chocolate.

Combine sugar, butter and water in a saucepan and cook over low heat until butter is melted, stirring occasionally. Add almonds and continue cooking slowly until a little of the mixture is crisp when dropped into cold water. Pour immediately into shallow pan. When cool sprinkle with grated chocolate. Break into pieces. Makes 1 1/2 pounds.

Date Loaf Candy

2 cups sugar, 1 cup milk, 1/2 cup butter, 1 package dates, 1 cup coconut, 1/2 cup nuts.

Boil sugar and milk till it forms a soft ball. Then add butter and dates and cook until it pulls away from the sides of pan, tests soft ball in cold water. Add coconut and nuts and beat. Roll in rag rinsed in cold water. Shape into a roll. Slice when cold.

Royal Peanut Brittle

2 cups water, 1 1/2 cups white syrup, 1 1/2 tablespoons butter, 1 pound raw peanuts, 1 tablespoon soda, 1 teaspoon vanilla.

Cook water, sugar, and syrup until brittle when tried in cold water. Then add butter and peanuts. Cook until peanuts are roasted: test by tasting. Add soda and vanilla. Remove from fire and beat well. Pour onto well buttered cookie sheet and smooth out with spatula, lift and pull out into a thin sheet. When cold break into pieces.

Caramel Fudge

1/2 cup sugar, 1/2 cup thin cream, 1 1/2 cups sugar, 1/2 tablespoon butter, 1 teaspoon vanilla, 1/2 cup chopped walnut meats.

Put the one-half cup of sugar in a heavy skillet or sauce pan and heat over a slow fire. Stir constantly and cook until it all melts. Gradually add the cream, which has been heated, stirring constantly. Add the cup and a half of sugar and the butter. Put over a medium hot fire and cook until a little of the mixture drops into cold water forms a soft ball. Stir frequently. As soon as the fudge reaches the soft ball stage, remove from the stove at once and set into a pan of cold water. Cool before beating.

Beat vigorously and add the vanilla and nut meats. Continue beating until creamy. Turn into a buttered pan and mark in squares.

JOLIET KSKJ BOWLING

	W.	L.
Zefran Taverns	25	2
Korenchan Grocers	17	10
Perko's Inn	13	14
Park View Laundry	12	15
Tomazin Tavern	12	15
Monarch Beers	11	16
Fidelity Electric	9	18
Kosmach Boosters	9	18
Tezak Florists	17	10
Slovenic Coals	17	10
Bluth Markets	14	13
Kuhar Grocers	14	13
Hickory Markets	11	16
Gorsich Food Marts	8	19

The bowling alleys were the